

జనరాజకీయం కోసం ...

₹ 10

లోక్ సత్తా టైమ్స్

సంపుటి 2 సంఖ్య - 9

మే 1-15, 2011

పక్షపత్రిక

**అమ్మకునే స్వచ్ఛకి
ఆటంకాలా?**

బలమైన లోక్ పాల్ బిల్లు కోసం ఢిల్లీలో రాండ్ర్ టేబుల్ సమావేశం...

మల్లపాడు ప్రాంతంలో గనుల తవ్వకాల పరిశీలనలో జేపీ

ఓంగోలు సబ్బోదయ విద్యార్థులలో జేపీ

లోక్ సత్తా పార్టీ కార్యాలయంలో

రణుకు పార్టీ కార్యకర్తల సమావేశంలో జేపీ

రణుకు వద్దగ ప్రముఖులలో దా. జేపీ

భాష్యం జిల్లాలో రైతు శిక్షణ

రాజమండ్రి లంబేద్యోగ్ ఆయంకి

జన రాజకీయం కోసం...

లోక్ సత్తా టైమ్స్

సంపుటి - 2 సంచిక - 9

పక్షపత్రిక

మే 1-15, 2011

లోపలి పేజీల్లో...

దేశంలో మూడంచెల లోక్ పార్ట్.....	5
అవినీతిపై బహుముఖ పోరాటానికి	6
ఉంగల్ సిన్హం - విజిల్ సిన్హం...	9
ఎన్నికల బరిలో పొరసమాజ నేతలు	10
నైజీరియాలో స్థిరపడుతున్న ప్రజాస్వామ్యం	12
పరస్పర దూషణలు - పోటాపోటీ పంపిణీలు	14
పట్టణాలలో ఆస్తిపన్ను	16
లోక్ సత్తా డిమాండ్ల వక్రం	17
ప్రగతి - పర్యావరణం	18
రైతులను పట్టించుకోకపోతే పీఠి పోరాటం తధ్యం	23
ఎంత పండినా.. ధాన్యం ఎగుమతి చెయ్యరా	24
పామాయిల్ పంట పరిరక్షణతోనే	
వంటనూనెల స్వయం సమ్మిద్ధి	25
చట్టసభలలో మహిళలకు ప్రాతినిధ్యం దక్కేనా	27
సత్యసాయి మానవసేవ స్కూల్ ద్వారా కం	29
తూర్పుగోదావరి జిల్లా లేఖ	31
పాలకుల వ్యవసాయానికి శాపం	33

సంపాదకవర్గం

డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్

ప్రధాన సంపాదకులు

డి.వి.వి.యస్. వర్మ

సంపాదకులు

సంపాదక వర్గం

జి. రాజారెడ్డి

బండారు రామ్మోహన్ రావు

కొంగర గంగాధరరావు

కె.వి. కుటుంబరావు

సి.హెచ్.ఎస్. మాధవరావు

ఐక్ & కవర్ డిజైన్ : సునీత అలిఖర్

డి.టి.పి : జ్యోతి తాటి

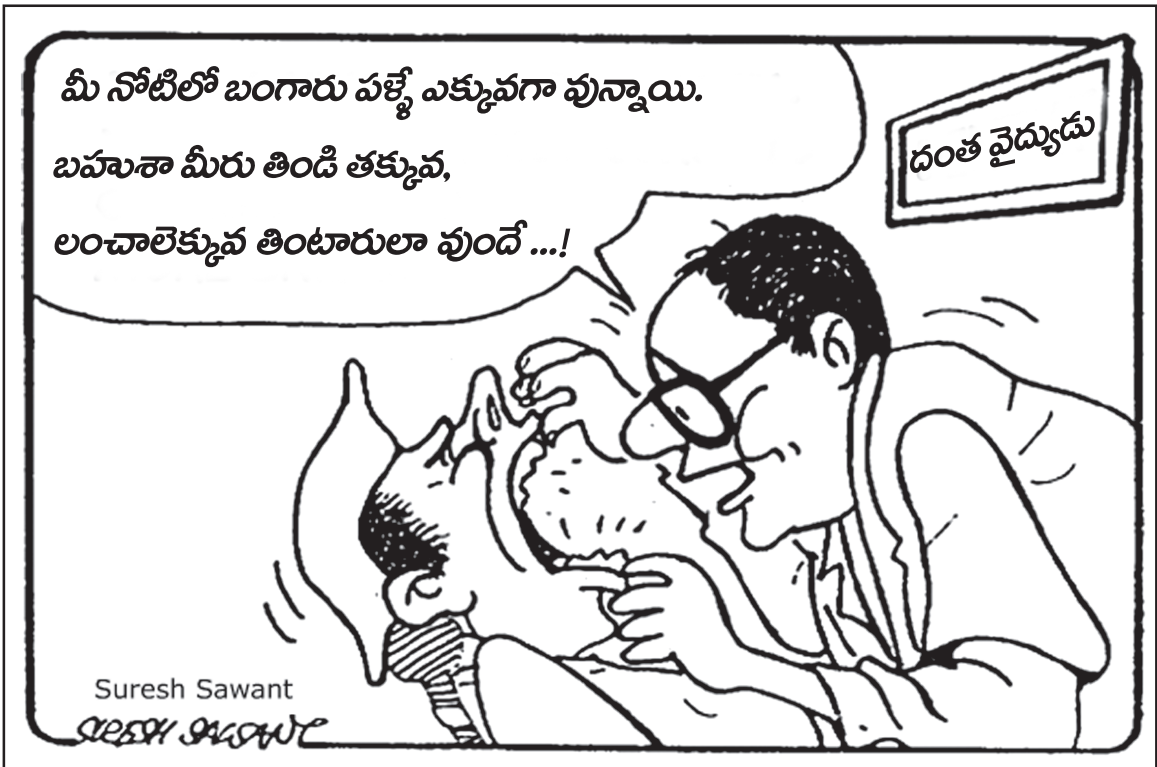
ఫోలోలు : ఎన్. సంజీవ్ కుమార్

రైతులు ధర్మాగ్రహాన్ని ప్రదర్శించాలి

మనం రైతులం. ఆరుగాలం కష్టిస్తున్నాం. ఆహారధాన్యాలు పండిస్తున్నాం. దేశానికి తిండి కొరత లేకుండా చేస్తున్నాం. కాని పంటలు పండినా ఎండినా రైతుల బతుకులు మాత్రం బండలవుతున్నాయి. గత్యంతరం లేక ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు. ప్రభుత్వాలు కళ్లుండ్లీ చూడడం లేదు. చెవులుండ్లీ వినడం లేదు. అధికారం వుండీ అదుకోవడం లేదు. పరిష్కారాలు చూపాల్సిన ప్రభుత్వాలే రైతుల పాలిట గుదిబండలయ్యాయి. పాలకుల విధానాల పాపమే రైతులకు శాపం అయింది.

ఈ సంవత్సరం రాష్ట్రంలో ₹ 9 కోట్ల టన్నుల ఆహార ధాన్యాలు అదనంగా పండాాయి. ప్రభుత్వం దగ్గర అవసరానికి మించి ₹ 3 కోట్ల టన్నుల ఆహారనిల్వలు వున్నాయి. అవి గోదాములలో పుచ్చిపోతున్నాయి. కుళ్లిపోతున్నాయి. నిల్వచేసుకోడానికి గోదాములు లేవు. అయినా కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అమ్మకాల పై ఆంక్షలను మాత్రం కొనసాగిస్తున్నారు. రాష్ట్రంలో జిల్లాల మధ్య ఆంక్షలు, రాష్ట్రం బయట అమ్ముకోడానికి ఆంక్షలు ఇక విదేశీ ఎగుమతులపై నిషేధం. ఇలా ఆహార పంటలను అష్టదిగ్బంధంలో పెట్టి రైతుల వంటధరలను ప్రభుత్వాలే పడగొడుతున్నాయి. ఇలాంటి రైతు వ్యతిరేక ప్రభుత్వాలు ప్రపంచంలో ఎక్కడలేవు. మన రైతుల ఖర్చుకొదీ ఇలాంటి ప్రభుత్వాలు మనకు దాపురించాయి. ఈ ప్రభుత్వాలకి ఏంచెయ్యాలో తోచదు. తోచిన వాళ్లు చెప్పినా వినే స్థితి కనిపించడం లేదు. ఇప్పుడు రైతులు తేల్చుకోవాలి. ఎల్లకాలం అయినకాడికి అమ్ముకుని అప్పుల పాలు కావడమేనా! లేదా ప్రభుత్వాలతో పోరాడి తాడో పేడో తేల్చుకోవడమా? పంటల ధరకోసం, అమ్ముకునే స్వేచ్ఛ కోసం రణ భేరి మోగించాలి. ప్రభుత్వాల పై ధర్మాగ్రహాన్ని ప్రదర్శించాలి. పంటమాది ఎక్కడైనా అమ్ముకుంటాం. అని ధంకా బజాయించి చెప్పాలి. “అడ్డుకుంటే గద్దెదించుతాం” అని గర్జించాలి. ఈ ప్రభుత్వాలను నిలదీసి దారికి తేవాలి.

ఇది మన ఉమ్మడిపోరాటం ప్రభుత్వ విధానాలను మార్చే పోరాటం. వ్యవసాయాన్ని లాభసాటి చేసే పోరాటం. ప్రభుత్వం దిగివచ్చే దాకా సాగించాల్సిన పోరాటం. అందుకు రైతులంతా పంటల విభేదాలనీ, కులమత విభేదాలనీ పార్టీల విభేదాలనీ పక్కన పెట్టి తాడోపేడో తేల్చుకోడానికి సిద్ధంకావాలి. ముందుగా రైతులు బతికి బట్టకట్టాలి. గౌరవ ప్రదంమైన జీవితం గడపాలి. తలెత్తుకు తిరిగే స్థితిరావాలి. దీనిని రైతుల ఆత్మగౌరవ పోరాటంగా అందరూ సాగించాలి. ■

Indianink సౌజన్యంతో...

కార్టూన్ కార్కర్

రచనలు పంపండి

'లోక్సత్తా టైమ్స్' పత్రికలో ప్రచురణ కోసం వ్యాసాలు, గేయాలు, కార్టూన్లు, ఉత్తరాలు ఈ కింది చిరునామాకు పంపండి.

ఎడిటర్, లోక్సత్తా టైమ్స్,
ఇం.నం. 5-10-180/ఎ&ఎ1,
బ్యాండ్ లేన్స్, హిల్ ఫోర్ట్ రోడ్,
హైదరాబాద్ - 500 004,
ఫోన్: 040-2323 1818
loksattatimeslsp@gmail.com

చందా వివరాలు

జన రాజకీయ వాణి 'లోక్సత్తా టైమ్స్' పత్రిక చందాదారులుగా చేరండి... చేర్చించండి. సంప్రదించవలసిన ఫోన్ నం: 040-2323 1818.

విడి ప్రతి : రు. 10 ,
ఏడాది చందా : రు. 200
మూడేళ్ళ చందా : రు. 500

చందా రుసుమును "లోక్సత్తా టైమ్స్" ఎకౌంట్ నం: 62007167836 ఎస్.బి.పెచ్., పంజాగుట్ట బ్రాంచ్, హైదరాబాద్ పేరిట ఆన్లైన్ క్రెడిట్ చేసి వివరాలను ఇ-మెయిల్ చెయ్యవచ్చు.

లోక్సత్తా ప్రకటన రేట్లు

	బ్లాక్ & వైట్, కలర్
1/8 పేజీ (౧౩౯)	రూ॥ 1000 రూ॥ 1500
1/4 పేజీ	రూ॥ 2000 రూ॥ 3000
సగం పేజీ	రూ॥ 4000 రూ॥ 6000
పూర్తి పేజీ	రూ॥ 8000 రూ॥ 12000
సెంటర్ స్పాట్	రూ॥ 12000 రూ॥ 18000
బ్యాక్ పేజీ	- రూ॥ 20,000
ఫ్రంట్ ఇన్సైడ్	- రూ॥ 15000
బ్యాక్ ఇన్సైడ్	- రూ॥ 12000

■ ప్రకటన రుసుము Loksatta Times పేరిట హైదరాబాద్ లో చెల్లుబాటు అయ్యే విధంగా చెక్/డిడి రూపంలో పంపగలరు.

అవినీతి అంతానికి

ఢిల్లీలో
లోక్ సత్తా
రాండ్ బేబుల్

ఏప్రిల్ 24న లోక్ పాల్ పై ఢిల్లీలో జరిగిన రాండ్ బేబుల్ సమావేశం పాల్గొన్న ప్రముఖులు
జస్టిస్ ఎం.ఎన్. వెంకటాచలయ్య, జస్టిస్ జే.ఎన్. వర్మ, మాజీ సీఈసీ ఎన్. గోపాలస్వామి, జయప్రకాష్ నారాయణ్ తదితరులు

దేశంలో మూడంచెల లోక్ పాల్

లోక్ పాల్ తోపాటే రాష్ట్రస్థాయిలో లోకాయుక్త, జిల్లా స్థాయిలో అంబుడ్స్ మెన్ ను ఏకచట్టం ద్వారా తీసుకురావాలని న్యాయ, పౌరసమాజం గొంతెత్తింది. లోక్ పాల్ పరిధి నుంచి ఉన్నత న్యాయవ్యవస్థ ను తప్పించాలని పేర్కొంది. ప్రధానమంత్రిని లోక్ పాల్ పరిధిలోకి తీసుకురావాలా? వద్దా? అన్న అంశంపై ఏకాభిప్రాయానికి రాలేదు. ఆ అంశాన్ని పార్లమెంటుకే వదిలేయాలని నిర్ణయించింది. లోక్ సత్తా, ఎఫ్ డీఆర్, సీఎంఎన్, ట్రాన్స్ పరెన్సీ ఇంటర్నేషనల్ ఇండియా సంస్థల సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో లోక్ సత్తా అధినేత డాక్టర్ జయప్రకాష్ నారాయణ్ చేపట్టిన బహిరంగ సంప్రదింపుల్లో ఈ అభిప్రాయాలు వ్యక్తమయ్యాయి. మొత్తం 18 అంశాలపై జరిగిన చర్చల్లో 16-17 అంశాలపై ఏకాభిప్రాయం వ్యక్తమైనట్లు జేపీ ప్రకటించారు. సుప్రీంకోర్టు మాజీ ప్రధాన న్యాయమూర్తులు జస్టిస్ ఎం.ఎన్. వెంకటాచలయ్య, జస్టిస్ జె.ఎన్. వర్మతో కలిసి ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడారు. న్యాయవ్యవస్థను లోక్ పాల్ పరిధి నుంచి తప్పించి, దాని జవాబుదారీ పరిశీలనకు జాతీయ న్యాయవ్యవస్థ సంచాలక సంస్థను ఏర్పాటు చేయాలని సమావేశం ఏకాభిప్రాయం వ్యక్తం చేసినట్లు వారు ప్రకటించారు. సంప్రదింపుల ప్రక్రియ అత్యుత్తమ లోక్ పాల్ బిల్లు తయారీకి ఉపయోగపడుతుందని, ఇలాంటి ప్రయత్నాలు కొనసాగించా

లని లోక్ పాల్ సంయుక్త ముసాయిదా కమిటీ సహచైర్మన్ శాంతిభూషణ్ కోరినట్లు జేపీ తెలిపారు. లోక్ పాల్ బిల్లు తయారీకి కేంద్రం కనరత్తు మొదలుపెట్టిన నేపథ్యంలో నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలు చేయడానికి జేపీ ఈ కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. సుప్రీంకోర్టు మాజీ ప్రధాన న్యాయమూర్తులు జస్టిస్ ఎం.ఎన్. వెంకటాచలయ్య, జస్టిస్ జె.ఎన్. వర్మతోపాటు మాజీ న్యాయమూర్తులు జస్టిస్ సంతోష్ హెగ్డే, జస్టిస్ రాజేంద్రసచార్, న్యాయవాదులు ఫాలీ ఎన్. నారమన్, సొలీ సొరాబ్జీ, రామ్ జెర్మలానీ, సంయుక్త ముసాయిదా కమిటీ సభ్యులు శాంతి భూషణ్, ప్రశాంత భూషణ్, అరవింద్ కేజ్రీవాల్, మాజీ ఎన్నికల కమిషనర్లు కృష్ణమూర్తి బి.బి. టాండన్, ఎన్. గోపాలస్వామి, జె.ఎం. లింగ్కో, ది హిందూ చీఫ్ ఎడిటర్. ఎన్. రామ్, ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రెస్ చీఫ్ ఎడిటర్ శేఖర్ గుప్తా, తమిళనాడు మాజీ గవర్నర్ రామ్మోహన్ రావు, రాష్ట్ర మాజీ డీజీపీ ఆంజనేయరెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు. సమావేశంలో పౌరసమాజం కొన్ని అంశాలపై ఏకాభిప్రాయం వ్యక్తం చేసింది. అవి ఏంటంటే....

■ ఉన్నత న్యాయమూర్తుల విషయంలో జవాబుదారీతనం కావాలి. దీన్ని లోక్ పాల్ పరిధిలో చేర్చడానికి బదులు ప్రత్యేక జాతీయ జ్యుడిషియల్ కమిషన్ ఏర్పాటు చేయాలి. ఉన్నత

(తరువాయి 8వ పేజీలో...)

అవినీతిపై బహుముఖ పోరాటానికి బాటలు వేసిన లోక్ సత్తా

లోక్ పాల్ పై ఏకాభిప్రాయ సాధనకు ఢిల్లీలో రౌండ్ టేబుల్

అవినీతికి వ్యతిరేకంగా ఈరోజు భారతదేశంలో సాగుతున్న ప్రతి పోరాటం వెనకా లోక్ సత్తా ప్రభావం అంతర్లీనంగా ఉంటుందనటంలో సందేహం లేదు. దాదాపు 15 ఏళ్ళుగా లోక్ సత్తా అవినీతికి వ్యతిరేకంగా బహుముఖ పోరాటం చేస్తోంది. ఏదో ఒక పార్టీ అవినీతి మీదో, కొందరు నేతలపై, ఉద్యోగులపై ఉన్న అవినీతి కేసుల మీదో కాకుండా భారతదేశాన్ని అవినీతి జాడ్యం నుంచి సమూలంగా బయటపడేయించేందుకు లోక్ సత్తా సమగ్ర పోరాటం చేస్తోంది. అవినీతికి నిర్వచనం మార్చాలని, కేవలం డబ్బు అక్రమంగా చేతులు మారటమేకాకుండా కులం, మతం, ప్రాంతం, బంధుత్వం వంటి కారణాలతో పక్షపాతం చూపినా కూడా అవినీతిగా పరిగణించాలని ప్రతిపాదించింది. అవినీతిపరులపై కఠిన చర్యలకు స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిగల, పటిష్టమైన అవినీతి వ్యతిరేక కమిషన్ (ఐ.ఎ.సి.సి) ఏర్పాటు చేయాలని లోక్ సత్తా 1996-97 నుంచే డిమాండ్ ప్రారంభించింది. అవినీతికి పాల్పడ్డవారు ఎంతటివారైనా జైలుకు పంపి వారి ఆస్తుల్ని జప్తు చేయాలని, అవినీతి కేసుల విచారణ పకడ్బందీగా, త్వరితంగా జరిగేందుకు వీలుగా స్వతంత్ర ప్రాసిక్యూషన్ తో జిల్లా స్థాయి నుంచి ప్రత్యేక కోర్టుల్ని ఏర్పాటు చేయాలని లోక్ సత్తా ప్రతిపాదించింది. ఈ పోరాటానికి జాతీయస్థాయి మద్దతును కూడగట్టటంతోపాటు అవినీతి మహమ్మారి కేవలం ఒక్క బలమైన చట్టంతో పోదు కాబట్టి ... అవినీతి నిర్మూలనకు కావలసిన ఇతర చర్యలుగా అధికారాన్ని వికేంద్రీకరించి జనం చేతికి అధికారం ఇవ్వటం, రాజకీయ, ఎన్నికల వ్యవస్థల్ని ప్రక్షాళన చేయటం కోసం కూడా పోరాటం చేస్తోంది. ఇందులో భాగంగానే 2003లో పార్టీల నిధుల సేకరణ చట్టాన్ని సాధించింది. పార్టీలు నిధులు సేకరించటం, ఎన్నికలలో వ్యయం అవినీతికి ప్రధాన కారణాలుగా ఉన్న వ్యవస్థలో ఆ చట్టం విషవాత్మకమైనదనటంలో సందేహం లేదు. అలాగే లోక్ సత్తా ప్రధాన కృషితో వచ్చిన సమాచారహక్కు చట్టం ద్వారా అనేక అవినీతి కలాపాలు వెలుగుచూశాయి. తర్వాత 2006లో లోక్ సత్తా ఒక

రాజకీయపార్టీగా ఆవిర్భవించాక ఆ పోరాటాన్ని మరింత విస్తృతం చేసింది.

డిసెంబర్ 9న అంతర్జాతీయ అవినీతి వ్యతిరేక దినం నిర్వహించే పార్టీ భారతదేశంలో లోక్ సత్తా ఒక్కటే. 2007లో ఆరోజున రాష్ట్రవ్యాప్తంగా నభలు నిర్వహించి ప్రజల్ని సమీకరించటంతోపాటు ప్రజల నుంచి వచ్చే అవినీతి కేసుల విచారణకు పార్టీ తరపున ఒక స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిగల అవినీతి వ్యతిరేక కమిషన్ ను (ఐ.ఎ.సి.సి)ని కూడా లోక్ సత్తా ఏర్పాటు చేసింది. మాజీ లోకాయుక్త జస్టిస్ రామానుజం ఈ కమిషన్ కు సారథ్యం వహించారు. అలాగే ఎమ్మెల్యేల ఆస్తుల వివరాలను వెలువరించాలని నిబంధనలు ఉన్నా వారు లెక్కచేయకపోతుం డడంతో పట్టుబట్టి వివరాలను బయటికి తెచ్చింది లోక్ సత్తా. అప్పటి ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి, ప్రతిపక్షనేత చంద్రబాబు నాయుడు వ్యక్తిగత ఆస్తులపై పరస్పరం అవినీతి ఆరోపణలు చేసుకున్నప్పుడు ఇద్దరి ఆస్తుల మీదా ప్రత్యేక కోర్టులో విచారించాలని, అక్రమాలు రుజువైతే ఆస్తుల్ని జప్తు చేయాలని లోక్ సత్తా నిర్బంధంగా పదేపదే డిమాండ్ చేసింది. వారిద్దరి అక్రమ ఆస్తులపై అసెంబ్లీ ప్రత్యేక సమావేశాల్ని నిర్వహించినప్పుడు కూడా ప్రత్యేక కోర్టులో, స్వతంత్ర ప్రాసిక్యూషన్ తో విచారణ తప్ప మిగిలినవన్నీ బూటకాలని ప్రజలకు లోక్ సత్తా తేల్చిచెప్పింది.

2009 ఎన్నికలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో డబ్బు, మద్యం పంచకూడదని విస్తృత ప్రచారం నిర్వహించింది. ధన రాజకీయాల ద్వారా రాష్ట్రంలో, దేశంలో ఎన్ని వేల కోట్ల రూపాయల నల్లధనం ప్రవహిస్తోందో ప్రజల్లోకి బలంగా తీసుకెళ్లేందుకు లోక్ సత్తా ప్రచారం సాగించింది. కూకట్ పల్లిలో లోక్ సత్తా పార్టీ అధ్యక్షుడు డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్ డబ్బు, మద్యం పంచకుండా గెలిచి కొత్త రాజకీయానికి ఆశాకిరణంగా నిలిచారు. ఆ తర్వాత అవినీతి

నిరోధక చట్టానికి సవరణలతో ఒక బిల్లును రూపొందించి జేపీ అసెంబ్లీ స్పీకర్ కు, ప్రభుత్వానికి, అన్ని రాజకీయపార్టీల నేతలకూ సమర్పించారు. అవినీతికి పాల్పడితే ఎంతటివారినినైనా ప్రత్యేక కోర్టుల్లో విచారించి, నేరం రుజువైతే వారి ఆస్తులు జప్తు చేసే ఏర్పాట్లు అందులో ఉన్నాయి. లోకాయుక్తకు అధికారాలు, నిధులు, సిబ్బందిని ఇచ్చి ఏసీబీ, విజిలెన్స్ తదితర అవినీతి నిరోధక సంస్థలను బలమైన లోకాయుక్త పరిధిలోకి తేవాలని ఆ బిల్లులో పేర్కొన్నారు. ఆ బిల్లుపై రాష్ట్రవ్యాప్తంగా సమావేశాలు, రౌండ్ టేబుళ్ల ద్వారా ప్రచారం నిర్వహించారు. విదేశాల్లోని లోక్ సత్తా భావజాల స్వచ్ఛంద రాజకీయ సంస్థ 'పీపుల్ ఫర్ లోక్ సత్తా' కూడా ఆ బిల్లుకు మద్దతు కూడగట్టేందుకు ఆన్ లైన్ ప్రచారం నిర్వహించింది. ఫోన్ ద్వారా ప్రజాప్రతినిధుల మద్దతును కూడా కూడగట్టే కృషి చేశారు. ఆ బిల్లుపై ఇంతవరకూ ఏమీ తేల్చలేదు. 2009లోనే జరిగిన జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికలలో వార్డు ప్రభుత్వాన్ని ప్రధాన ఎజెండాగా ముందుకు తెచ్చి బడ్జెట్ నుంచి తలసరి ప్రతి పౌరునికీ రూ. 1000 కేటాయించి, ఆ డబ్బును ప్రజలే ఎన్నుకున్న కమిటీల ద్వారా ఖర్చు చేసే ఏర్పాటు చేయాలని, దీనివల్ల పట్టణ ప్రజలకు అందాల్సిన సేవల్లో అవినీతి అదుపులోకి వస్తుందని ప్రచారం చేసింది. దీనికి ప్రజల్లో విశేషస్పందన లభించింది.

2010లో అవినీతికి వ్యతిరేకంగా పోరును జాతీయస్థాయిలోకి తీసుకెళ్లేందుకు లోక్ సత్తా పార్టీ గట్టి ప్రయత్నం ప్రారంభించింది. అక్టోబర్ 2న హైదరాబాద్ లో, డిసెంబర్ 9న విశాఖపట్నంలో, డిసెంబర్ 11న బెంగళూరులో అవినీతికి వ్యతిరేకంగా పౌరసమాజ సంస్థలు, ప్రముఖులతో కలిసి ర్యాలీలు, ప్రదర్శనలు నిర్వహించారు. స్వతంత్ర భారత చరిత్రలోనే అతిపెద్ద కుంభకోణమైన 2-జీ స్పెక్ట్రం కుంభకోణంపై సామాన్యులు కూడా తమ ఆగ్రహాన్ని, డిమాండ్లను కేంద్రప్రభుత్వానికి తెలియచేసేలా పోస్టుకార్డులు, రూ. 1 మనియార్ ధర్మతో ప్రచారయుద్ధం నిర్వహించారు. దానిలో "2-జీ లైసెన్సుల్ని రద్దుచేసి తిరిగి పోటీబిడ్డింగ్ ద్వారా నిర్వహించాలి; నేరం చేసినవారిని కఠినంగా శిక్షించటంతోపాటు ఖజానాకు వచ్చిన నష్టాన్ని తిరిగి రాబట్టాలి; ఇకముందు అటువంటి అక్రమాలు జరగకుండా స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిగల బలమైన అవినీతి వ్యతిరేక కమిషన్ ను ఏర్పాటు చేయాలి" అనే డిమాండ్లతో వేలాదిమంది పోస్టుకార్డులు, ఎంవోలు ప్రధాని కార్యాలయానికి పంపారు. అవే డిమాండ్లతో ఎంపీలకు లేఖల్ని కూడా పంపారు. 2-జీ కేటాయింపుల్ని రద్దు చేయాలని అనేక ప్రముఖులతో కలిసి సుప్రీంకోర్టులో లోక్ సత్తా ఒక పిటిషన్ దాఖలు చేసింది. జాతీయ

స్థాయిలో ఐఎసీసీ లేదా బలమైన లోక్ పాల్ ను ఏర్పాటు చేయాలని, రాష్ట్రాలలో అదే రీతిలో లోకాయుక్తను ఏర్పాటుచేయాలని జేపీ ప్రధానమంత్రికి లేఖ రాశారు. దాంతోపాటు దేశసమగ్రతకు, అవినీతిపై చర్యలకు కీలకమైన ఉన్నత న్యాయవ్యవస్థలో అవినీతి, అక్రమాలు జరగకుండా నియామకాలు సక్రమంగా జరిగేలా, తప్పు చేసిన న్యాయమూర్తుల్ని తొలగించేందుకు స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిగల జాతీయ జ్యూడిషియల్ కమిషన్ ను ఏర్పాటు చేయాలని కూడా జేపీ ప్రధానిని కోరారు. ఆ దిశగా ఏకాభిప్రాయ సాధనకు లోక్ సత్తా స్వయంగా కృషిని ప్రారంభించి సుప్రీంకోర్టు మాజీ ప్రధాన న్యాయ మూర్తులు, న్యాయకోవిదులు జస్టిస్ వెంకటాచలయ్య, జస్టిస్ జె.ఎన్ వర్మ, జస్టిస్ కృష్ణయ్యర్లతో ఒక ముసాయిదాను సిద్ధం చేసింది. రాబోయే కొద్ది రోజుల్లో ఈ కృషి ఫలిం చే అవకాశముంది.

ఈ నేపథ్యంలో ఇండియా ఎగనెస్ట్ కరప్షన్ పతాకం కింద ప్రారంభమైన అవినీతి వ్యతిరేక పోరులో కూడా లోక్ సత్తా పాల్గొంది. జనవరి 30, 2011న హైదరాబాద్ లో జరిగిన ర్యాలీలో జేపీ పాల్గొని జనలోక్ పాల్ బిల్లుకు సూత్రప్రాయ మద్దతును ప్రకటించారు. ఆ తర్వాత ఏప్రిల్ తొలివారంలో సామాజిక యోధుడు అన్నా హజారే ఢిల్లీ జంతర్ మంతర్ వద్ద చేపట్టిన నిరవధిక దీక్షను కూడా లోక్ సత్తా మనస్ఫూర్తిగా మద్దతు తెలిపింది. అయితే రాజకీయాలను ద్వేషించవద్దని కోరింది. లోక్ పాల్ కోసం పోరాటం అంతిమంగా రాజకీయాలకు, పౌరసమాజానికి మధ్య జరిగే యుద్ధంగా మారకూడదని విజ్ఞప్తి చేసింది. రాజకీయాలను ద్వేషించటమంటే మహాత్మాగాంధీ, అంగ్ సాన్ సూకీ, నెల్సన్ మండేలాలను వ్యతిరేకించటమేనని స్పష్టంచేసింది. 2-జీ స్పెక్ట్రం, కామన్వెల్త్, ఆదర్స్ కుంభకోణాల నేపథ్యంలో ప్రజల్లో అవినీతికి వ్యతిరేకంగా పెల్లుబికిన ఆగ్రహం, మీడియా మద్దతుతో అన్నా హజారే దీక్ష అద్భుతంగా విజయవంతమైంది. ఉవ్వెత్తున దేశం ఎగిసిపడటంతో కేంద్రంలో అధికార యూపీఏ ప్రభుత్వం కలవరపడి లోక్ పాల్ బిల్లు ముసాయిదా తయారీకి ఒక కమిటీని వేసి అన్నా హజారేచేత దీక్షను విరమింపచేసింది. అయితే ఆ తర్వాత అన్నా హజారే సహా ఆ కమిటీలో సభ్యులుగా ఉన్న కొంతమంది మీద బురదజల్లే కార్యక్రమం మొదలైంది. అవినీతికి వ్యతిరేకంగా సుదీర్ఘకాలంగా సమగ్రమైన రీతిలో అలుపెరుగని పోరాటం చేస్తున్న లోక్ సత్తా పార్టీ ఈ పరిణామాల్ని చూస్తూ ఊరుకోలేకపోయింది. వాస్తవాలు తెలుస్తున్నా అవినీతికి వ్యతిరేకంగా ఇప్పటివరకూ కదలకుండా చేతులు ముడుచుకుకూర్చున్న ప్రజల్ని కదిలించిన అన్నా హజారే పోరాటస్ఫూర్తిని వృధా కానీయకూడదని, ఆ అవకాశాన్ని ఉపయో

గించుకుని బలమైన, స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిగల లోక్పాల్ను సాధించాలని లోక్సత్తా గట్టిగా ప్రయత్నాలు ప్రారంభించింది. లోక్పాల్ ముసాయిదా కమిటీలో సభ్యులుగా ఉన్నవారిపై బురద జల్లటం తగదని, వారు ఒకవేళ తప్పిదాలకు పాల్పడినా వారేమిటి అనేదాని కన్నా వారు ఏం చెబుతున్నారు అనే అంశం మీదే దృష్టిపెట్టాలని విజ్ఞప్తి చేసింది. అలాగే పటిష్టమైన లోక్పాల్ విషయంలో భిన్నాభిప్రాయం లేకపోయినా... ఏరకంగా ఆ లోక్పాల్ ఏర్పడాలి అనే అంశంపై అభిప్రాయభేదాలు ఉన్న కారణంగా లోక్పాల్పై ఏకాభిప్రాయ సాధనకు 70మంది జాతీయస్థాయి ప్రముఖులతో ఢిల్లీలో ఏప్రిల్ 24న లోక్సత్తా రౌండ్టేబుల్ సమావేశం ఏర్పాటు

చేసింది. ఒక మౌలిక సమస్య పరిష్కారం కోసం ఇంతమంది ప్రముఖులు కలిసిరావటం భారతదేశ చరిత్రలో ఇదే ప్రథమం.

లోక్పాల్పై ఏకాభిప్రాయాన్ని సాధించి ఆ వివరాలను కేంద్రప్రభుత్వానికి, ప్రధాన ప్రతిపక్షం బీజేపీ అగ్రనేతలకు, లోక్పాల్ కమిటీకి అందజేస్తామని డాక్టర్ జయప్రకాష్ నారాయణ్ ప్రకటించారు. జాతీయ స్థాయిలో బలమైన లోక్పాల్, రాష్ట్రాల్లో బలమైన లోకాయుక్తను సాధించటంతోపాటు అవినీతికి నిర్బంధనం మార్పుటం, అధికారాన్ని జనం చేతిలోకి తీసుకెళ్లటం, రాజకీయం, ఎన్నికల సంస్కరణలను సాధించటం ద్వారా అవినీతిని సమగ్రంగా నిరోధించేందుకు పోరాటాన్ని కొనసాగిస్తామన్నారు. ■

మూడంచెల లోక్పాల్ (5వ పేజీ తరువాయి...)

న్యాయమూర్తుల నియామకాలు, తొలగింపు, జవాబుదారీతనం తదితర అంశాలపై జస్టిస్ వి.ఆర్. కృష్ణయ్యర్, జస్టిస్ ఎం.ఎన్. వెంకటాచలయ్య, జస్టిస్ జె.ఎన్ వర్మ రూపొందించిన జాతీయ జ్యుడిషియల్ కమిషన్ నమూనాను ప్రధాని, విపక్షనేతలకు పంపిణీ చేయాలి. ఉన్నత న్యాయవ్యవస్థను లోక్పాల్ పరిధిలోకి చేర్చడం వల్ల రాజ్యాంగపరమైన చిక్కులొస్తాయి.

■ ప్రధానిని లోక్పాల్ పరిధిలో చేర్చడం మంచిదికాదు. గతంలో అత్యున్నత రాజ్యాంగ సంస్థలో పనిచేసిన వారు వాదించారు. దీనికి పౌరసమాజం ప్రతినిధులు అభ్యంతరం చెప్పారు. పార్లమెంటులో వ్యవస్థలో దేశానికి నాయకత్వం వహించే వ్యక్తి, ప్రధాని ఒక్కరే. ఆయన పార్లమెంటుకు జవాబుదారీగా వుండాలి. ఆయనపై ఆరోపణలు వచ్చి విచారణ ప్రారంభం కాగానే దేశం అల్లకల్లోలం అవుతుంది. రాజకీయ అస్థిరత చోటుచేసు కుంటుంది. ఈ నేపథ్యంలో ప్రధానిని మినహాయించి మిగతా మంత్రులు, ప్రధానమంత్రి కార్యాలయంలోని అధికారులను లోక్పాల్ పరిధిలోకి తేల్చాలి. ప్రధాని చుట్టూ ఉన్న వ్యక్తులంతా అవినీతిపరులని తేలితే ఏం చేయాలో పార్లమెంటు విజ్ఞతకే వదిలేయాలని వాదించారు. పౌరసమాజం ముఖ్యులు మాత్రం ఏకీభవించలేదు. ఏకాభిప్రాయం కుదరకపోవడంతో... ఈ అంశాన్ని పార్లమెంటు విజ్ఞతకే వదిలేయాలని నిర్ణయించారు.

■ లోక్పాల్ చట్టంతోపాటే ఏకకాలంలో రాష్ట్రస్థాయిలో లోకాయుక్త, జిల్లాస్థాయిలో అంబుడ్స్మెన్ ఏర్పాటు చేయాలి. కేవలం ఢిల్లీస్థాయిలో లోక్పాల్ను ఏర్పాటు చేస్తే అవినీతి వ్యతిరేక యంత్రాంగం సామాన్యులకు చేరదు కాబట్టి మూడు వ్యవస్థలు ఒకేసారి ఏర్పాటు చేయాలి. ■ సీబీఐలో అవినీతి కేసులు దర్యాప్తు చేసే విభాగాన్ని లోక్పాల్లో విలీనం

చేయాలి. అధికారంలో ఉన్న వారికి ఆ విభాగంపై ఎలాంటి పట్టులేకుండా చేయాలి. ■ కేంద్ర విజిలెన్సు కమిషన్(సీవీసీ)ను విలీనం చేయకుండా లోక్పాల్ పరిధిలో పనిచేసేలా నిబంధనపెడితే సరిపోతుంది.

- ఉన్నతాధికారులు. అవినీతికి పాల్పడినట్లు తేలిన వెంటనే తొలగించాలి. ఇందుకు లోక్పాల్, లోకాయుక్తలు జారీచేసే ఆదేశాలు సరిపోయేలా రాజ్యాంగంలోని 311వ అధికరణంలో మార్పులు తీసుకురావాలి. లోక్పాల్, లోకాయుక్తలు ఎన్ని ప్రత్యేక కోర్టులు అడిగినా ఏర్పాటుచేసే వెసులుబాటు కల్పించాలి. అవినీతిపరులని తేలిన వెంటనే వారి ఆస్తులు జప్తు చేసుకొని, కఠిన శిక్ష పడేందుకు ఏర్పాటు చేయాలి.
- పరిపాలనలో జరిగే జాప్యం ఇతరత్రా రోజువారీ ఇబ్బందులపై వచ్చే ఫిర్యాదుల పరిశీలన బాధ్యతను లోక్పాల్, లోకాయుక్తకు అప్పగించకూడదు. వీటి పరిశీలనకు ప్రతి శాఖలో అంబుడ్స్మెన్ ఏర్పాటుచేసి అవి లోక్పాల్ పరిధిలో పనిచేసేలా చూడాలి.
- లోక్పాల్ నియామక కమిటీలో పార్లమెంటు ఉభయ సభాధిపతులైన ఉపరాష్ట్రపతి, స్పీకర్, ప్రధాని, లోక్సభ ప్రతిపక్ష నాయకులు, ఇద్దరు సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తులు ఉండాలి. పౌరసమాజంలో పేరుప్రతిష్టలున్న ఇద్దరు వ్యక్తులను వీరు ఏకగ్రీవంగా ఎంపిక చేయాలి. అనంతరం ఈ ఎనిమిది మంది కలిసి లోక్పాల్ను నియమించాలి.
- లోక్పాల్లో మూడు నుంచి అయిదుగురు సభ్యులకు మించి ఉండకూడదు.
- సమావేశం లో ఏకాభిప్రాయం సాధించిన అంశాలను ప్రభుత్వానికి, సంయుక్త ముసాయిదా తయారీ కమిటీకి పంపాలి. ■

“ఉంగల్ సిన్నం విజిల్ సిన్నం, ఉంగల్ ఓటు విజిల్ కే”

తమిళనాడు ఎన్నికల బరిలో 36 మంది లోక్ సత్తా అభ్యర్థులు

ఏప్రిల్ 2011లో జరిగిన తమిళనాడు అసెంబ్లీ ఎన్నికలలో లోక్ సత్తా పార్టీ మళ్లీ శక్తి కచ్చి పేరుతో 36 మంది అభ్యర్థులను ఎన్నికల బరిలో దించింది. అనేకమంది యువత ఎన్ జీఓ లలో పనిచేసిన అనుభవమున్న సామాజిక కార్యకర్తలు, మేధావులు పార్టీ నుంచి పోటీకి సిద్ధపడ్డారు. 150 పైగా నియోజకవర్గాలలో పోటీకి అభ్యర్థులు సిద్ధపడ్డా కనీస స్థాయిలో ప్రభావం చూపగలిగిన 36 మంది అభ్యర్థులనే పోటీకి దించడం జరిగింది.

తమిళనాడు ముఖ్యమంత్రి కరుణానిధి, ఆయన కుమారుడు స్టాలిన్, ప్రముఖ నటుడు విజయకాంత్ పోటీచేసిన నియోజకవర్గాలతో సహా మనం ప్రభావం చూపగలిగిన 36 నియోజక వర్గాలలో అభ్యర్థులు తమ శక్తి మేరకు ప్రచారం నిర్వహించారు.

“అవినీతికి వ్యతిరేకం” అనే అర్థం ప్రస్తుటంగా గోచరించే రీతిలో జీరో రూపాయి నోటుతో చేసిన ప్రచారం తమిళ ఓటర్లని విశేషంగా ఆకట్టుకుంది. “ఉంగల్ సిన్నం విజిల్ సిన్నం, ఉంగల్ ఓటు విజిల్ కే” (మీ గుర్తు విజిల్ గుర్తు - మీ ఓటు విజిల్ కే) నినాదాలతో, ఈల చప్పుళ్లతో చెన్నపురం మారుమ్రోగింది.

స్థానికంగా అక్కడ వున్న కార్యకర్తలకు తోడు మన రాష్ట్రం నుంచి సుమారు 20 మంది ఒక వారం పాటు అక్కడే వుండి ప్రచారం నిర్వహించారు. ప్రచారంలో చివరి ఆదివారం నెల్లూరు, చిత్తూరు జిల్లాల నుంచి అలాగే చెన్నై పట్టణంలోని మన కార్యకర్తలతో 6 నియోజక వర్గాలలో భారీ ర్యాలీలు నిర్వహించడం జరిగింది. ర్యాలీకి నెల్లూరు నుంచి శ్రీధర్ బృందం, గూడూరు నుంచి కిష్టయ్య బృందం, కాళహస్తి నుంచి వెంకటేశ్వర్లు బృందం పాల్గొన్నారు. జువ్వికుంట భాస్కర్ మీడియా కవరేజి, కార్యకర్తలకు వసతి ఏర్పాట్లను పర్యవేక్షించారు.

లోక్ సత్తా పార్టీ నుంచి తమిళనాడు ఇంచార్జిగా జువ్వికుంట వెంకటేశ్వర్లు, ఆయనకు సహాయకునిగా నర్రా శ్రీధర్ మొత్తం ఎన్నికల ప్రక్రియను నడిపించారు.

వలంఠీర్ల బృందంలో కటారి శ్రీనివాసరావు, యస్.మనో రమ, దాట్ల లక్ష్మి, ఏ. అన్నపూర్ణ, పార్థసారధి, శివాజీ, శ్రీదేవి,

నాగార్జున, శివ, వెంకటేష్, శ్రీకాంత్ రెడ్డి, మాలాద్రి, వేణు, శ్రీధర్, వంశీ, రాజీవ్, చిరంజీవి, సురేష్, అంకయ్య, శ్రీనివాసులు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

మొత్తానికి తొలి ప్రయత్నం అటు చెన్నయ్, కోయంబత్తూరు లాంటి నగరాలతోపాటు, ఎనిమిది జిల్లాలలో, గ్రామీణ ప్రాంతాల నుంచి కూడా అభ్యర్థులు పోటీకి దిగడం, ప్రజలను కొంతమేర ప్రభావితం చెయ్యడం... మన భావజాలం ఎంత బలంగా, పదునుగా ప్రజల చేరుతుందనడానికి నిదర్శనం.

ఫలితాలు ఎలా వచ్చినా పార్టీ తమిళనాడులో వేళ్ళూనుకోవడం ఖాయమని ఆ ప్రయత్నానికి కంకణబద్ధులై వున్నామని అక్కడ పోటీచేసిన ప్రధాన అభ్యర్థులు విజయానంద్, సెంధిల్ అర్ముగం, ఇలాంగో, అశోకరాజేంద్రన్, కృష్ణబాబు, ఉదయ్ తదితరులు తెలిపారు.

ఎన్నికల బరిలో పౌర సమాజ నేతలు

పాలనలో పారదర్శకత ఉంటే అవినీతికి అవకాశాలు తక్కువ. ఇదే ఉద్దేశంతో సమాచార హక్కు చట్టం అమలుకు కృషి చేస్తున్న వారందరూ జూలై 2009న చెన్నైలో 'మక్కల్ శక్తి ఇయక్కం' పేరిట రాజకీయ పార్టీ స్థాపించారు.

డాక్టర్ జయప్రకాష్ నారాయణ నేతృత్వంలోని లోక్ సత్తా పార్టీ కార్యక్రమాలు తమ భావాలూ... లోక్ సత్తా సిద్ధాంతాలూ ఒకేలా ఉండటంతో తమ పార్టీని 'మక్కల్ శక్తి కచ్చి'గా మార్చి లోక్ సత్తా తమిళనాడు విభాగంగా మారారు.

సమాచార స్ఫూర్తితో....

ఇందులోని కార్యకర్తల్లో అధికులు సహచట్టం అమల్లోకి వచ్చినప్పటి నుంచి దాన్ని విస్తృతంగా ప్రజల్లోకి తీసుకెళ్తున్నవారే. గతంలో రాష్ట్ర ప్రధాన సమాచార కమిషనరుగా ముఖ్యమంత్రి కరుణానిధికి సన్నిహితుడు, మాజీ ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీవతి నియామకాన్ని వీరు తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు. ఈ విషయంలో రాజ్ భవన్ ముందు నిరసన తెలిపిన ముగ్గురు కార్యకర్తలను పోలీసులు నిర్బంధించారు. వారిలో ఇలంగో ఒకరు. ఈయన ఈ ఎన్నికల్లో ముఖ్యమంత్రిపై (తిరువారూరు) పోటీ చేశారు.

అప్పీళ్ల పరిష్కారంలో రాష్ట్ర సమాచార కమిషన్

విజయ్ ఆనంద్

అలసత్వంపై పోరాడుతున్న విజయ్ ఆనంద్ కోయబత్తూరు దక్షిణ నియోజకవర్గ అభ్యర్థి. సహతో పాటు ఇతర స్వచ్ఛంద సేవా కార్యక్రమాల్లో చురుగ్గా పని చేస్తున్న ఎస్.సంఘమిత్ర శరవరణన్ ఈరోడ్ ఈస్ట్ నియోజకవర్గం నుంచి ఎన్నికల బరిలో నిలిచారు.

మక్కల్ శక్తి తరపున 18 జిల్లాల్లో పోటీ చేసిన 36 మంది అభ్యర్థుల్లో 15 మంది సహ ఉద్యమకారులే. ప్రచారంలో వీరికి యువత, విద్యావంతుల నుంచి మంచి స్పందన లభించింది.

సంఘమిత్ర

అవినీతిపై పోరాడేందుకే

శాసనసభ్యుడంటే ప్రజల ఆకాంక్షలకు అనుగుణంగా పని చేయాలి. ఎలాంటి పక్షపాతం, దాపరికం లేకుండా పాలన సాగాలి. నేడు ఆ పరిస్థితి లేదు. సమాజంలో అవినీతి ఏ స్థాయిలో ఉందో గత ఐదేళ్లుగా సహచట్టంతోనే తెలుసుకోగలిగా. ఈ పరిస్థితిని మార్చాలన్న ఆకాంక్షతోనే ఎన్నికల్లో పోటీ చేశా. సహ చట్టాన్ని పూర్తిగా అమలు చేస్తే అవినీతిని చాలా వరకు తగ్గించవచ్చన్నది నా విశ్వాసం.

ఇలంగో

మీడియాతో తమిళనాడు ఎన్నికల ఇంచార్జ్ జువ్వికుంట వెంకటేశ్వర్లు

వేలచెల్లి నియోజకవర్గంలో ఇంటింటి ప్రచార కార్యక్రమం

నైజీరియాలో స్థిరపడుతున్న ప్రజాస్వామ్యం

నూతన అధ్యక్షునిగా గుడ్లక్ జోనాథన్ ఎన్నిక

డి. సోమసుందర్

2011 ఏప్రిల్ 16న నైజీరియాలో ఎన్నికలు జరిగాయి. గత సంవత్సరమే స్వాతంత్ర్య స్వర్ణోత్సవాలు జరుపుకొన్న నైజీరియాది నిజానికి రక్తచరిత్ర. సైనికతిరుగుబాట్లకు రాజకీయ హత్యలకు తెగలమధ్య హింసా కాండకు, అంతర్యుద్ధాలకూ నైజీరియా పెట్టింది పేరు. రాజ్యాంగాలను రద్దుచేయడం, ఎన్నికల్లో అక్రమాలకు పాల్పడటం ఎన్నికైన ప్రభుత్వాలను కూలద్రోయడం అక్కడ నిత్యకృత్యం ఆకలి, రోగాలతో ప్రజలు అల్లల్లాడుతుంటే, అవినీతి, అక్రమార్కనలతో పాలకులు సంపన్నులయి పోవడం పరిపాలన పేరుతో సాగుతున్నతంతు. సామాజికకల్లోలాలతో అతలాకుతలమైన నైజీరియాలో ప్రజా స్వామ్యం బతికి బట్టకట్టడం అసాధ్యం. అయితే నైజీరియాలో ఇప్పుడిప్పుడే ప్రజాస్వామ్య పవనాలు ఆరంభమయ్యాయి. నైజీరియా సమాజం తననితాను ఉద్ధరించుకునే ప్రయత్నం ప్రారంభించింది.

అంతర్జాతీయ విశేషాలు

ఏప్రిల్ 16న జరిగిన ఎన్నికల్లో గుడ్లక్ జోనాథన్ దేశాధ్యక్షునిగా భారీ అధిక్యతతో గెలుపొందారు. 21 రాజకీయపార్టీలకు చెందిన అభ్యర్థులు ఎన్నికల్లో పోటీచేసారు. మొత్తం 15కోట్ల జనాభాలో 7.35కోట్లమంది ఓటర్లుగా నమోదయ్యారు. అందులో 53.7శాతం ఓటర్లు పోలింగులో పాల్గొన్నారు. చెల్లినఓట్లలో గుడ్లక్ జోనాథన్ కు 59శాతం ఓట్లు వచ్చాయి. ఆయన సమీపప్రత్యర్థి ముహమ్మద్ బుహారీకి 32శాతం ఓట్లుపడ్డాయి. 5.41శాతం ఓట్లతో నుహు రిబాదు 2.40శాతం ఓట్లతో ఇబ్రహీం షేఖారహూ మూడు, నాలుగు స్థానాలను పొందారు.

ఎన్నికలు స్వేచ్ఛగా, నిష్పక్షపాతంగా జరిగాయని, దేశచరిత్రలో ఇలాజరగడం ఇదే మొదటిసారిని జాతీయ, అంతర్జాతీయ పరిశీలకులు ప్రకటించారు. “అఫ్రికాఖండంలో అత్యధిక జనాభాకల్గిన నైజీరియా తననితాను ఎలా సంస్కరించుకున్నదీ ఈ ఎన్నికలలో ప్రత్యక్షంగా చూడగలిగా మని” బోట్స్వానా దేశపుపూర్వాధ్యక్షుడు, కామన్వెల్త్ పరిశీలకుల బృందం నాయకుడు ఫెస్టస్ మొగాయేపేర్కొన్నారు. “అసలు

ఎన్నికలంటూ నిజంగా జరగడం, పోలయిన ఓట్లను లెక్కించడం ఫలితాలను పారదర్శకంగా ప్రకటించడం మంచిపరిణామం. నైజీరియా ప్రజాస్వామ్యానికి ఇది నిజంగా శుభవార్త” అంటూ నైజీరియా మానవహక్కుల ఉద్యమనేత చిడిఎడిన్కాలు హర్షం వ్యక్తం చేసారు.” ఈ ఎన్నికల ఫలితాలని మన ఆమోదించాలి లేనిపక్షంలో మన ప్రజాస్వామ్యం ప్రమాదంలో పడుతుందని ప్రధానప్రతిపక్షపార్టీకి చెందిన అవువా లు అన్వర్ “అఫ్రికా ఖండంలోని ఇతరదేశాలు నైజీరియా ఎన్నికల నుంచి గుణపాఠాలు తీసుకోవాలని, ఎన్నికలని స్వేచ్ఛగా, నిష్పక్షికంగా నిర్వహించడంలో జాతీయ స్వతంత్ర ఎన్నికల కమిషన్ విజయం సాధించిందని” వార్తా పత్రికలు ప్రశంసించాయి. నైజీరియా సమాజం ఈ స్థాయికి చేరుకోవడానికి ఎంతో వేదనను అనుభవించింది.

నైజీరియా రక్తచరిత్ర

15 కోట్ల జనాభాకలిగిన నైజీరియాలో 250 కి పైగా తెగలున్నాయి. వేర్వేరు దేవుళ్ళను పూజించే తెగల మధ్య ఆచార వ్యవహారాలు, సంప్రదాయాలు, శిక్షాస్థుతులు విషయంలో తీవ్రమైన వైరుధ్యాలున్నాయి. ఒకరిపొడ మరొకరికి గిట్టని తెగల మధ్య వందల సంవత్సరాలపాటు సాగుతున్న ఆధిపత్య పోరులో ఎంతో రక్తపాతం జరిగింది. ఇస్లాము, క్రైస్తవం, కూడా నైజీరియా సమాజంలో పాదుకున్నాయి. ఉత్తర, దక్షిణ ప్రాంతీయ విభేదాలు తీవ్ర స్థాయిలో వున్నాయి. డెల్టా ప్రాంతవాసులకూ, ఇతర ప్రాంతాల వారికీ విభేదాలున్నాయి. సంక్షిప్తమైన సామాజిక, సాంస్కృతిక, నేపథ్యాలకు ఆర్థిక, రాజకీయ, అసమానతలు, వ్యత్యాసాలు తోడవడంతో నైజీరియాలో ఒక ఆధునిక జాతీయ సమాజం రూపొందడం కష్టసాధ్యమైపోతున్నది.

నైజీరియా సమాఖ్య 1960 అక్టోబరు 1 న బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యం నుంచి స్వాతంత్ర్యం పొందింది. పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్యం, ప్రాంతీయ స్వపరిపాలనతో కూడిన రాజ్యాంగాన్ని రూపొందించారు. తెగలనూ, మతాలనూ, ప్రాంతాలనూ

సమస్యయం చేసే ఉద్దేశ్యంతో సంకీర్ణ ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేసారు. 1963 అక్టోబరులో నైజీరియాను ఫెడరల్ రిపబ్లిక్ గా ప్రకటించారు. 1965లో జరిగిన ఎన్నికల్లో రాజకీయ పునరేకీకరణలు చోటు చేసుకున్నాయి. ఎన్నికలు వివాదాస్పదమయ్యాయి. ప్రభుత్వ ఏర్పాటులో ఏకీభావం కుదరలేదు. దేశం అంతర్యుద్ధం బాటపట్టింది. కొత్త సమాకరణాలతో ప్రభుత్వం ఏర్పడినా, 1966 జనవరి 15న ఒక సైనికాధికారుల బృందం దాన్ని కూలద్రోసింది. ప్రధానమంత్రిని, రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులను హత్యచేశారు. మరోసారి తెగల మధ్య చెలరేగిన హింసాకాండలో వేలాదిమంది ప్రజలు చనిపోయారు. 1967 మే లో తూర్పు ప్రాంతపు గవర్నర్ ఎమేకా ఒజుక్వూ తమ ప్రాంతానికి స్వతంత్రం ప్రకటించి రిపబ్లిక్ ఆఫ్ బైప్రాను ఏర్పాటు చేసారు. దాంతో దేశంలో అంతర్యుద్ధం చెలరేగింది. దాదాపు పదిలక్షల మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు.

1975 జూలై 29న యకుబు గోవన్ ప్రభుత్వంపై మరోసారి సైనిక తిరుగుబాటు జరిగింది. జనరల్ ముర్తాలా మొహమ్మద్ అధ్యక్షంలో ప్రభుత్వం ఏర్పడింది. 1979 అక్టోబరు 1 నాటికి పౌర పరిపాలనను ఏర్పాటు చేసేందుకు ప్రయత్నాలు సాగుతున్నతరుణంలో 1976 ఫిబ్రవరిలో ముర్తాలా హత్యకు గురయ్యాడు. ఆ స్థానంలో ముర్తాలా హయాంలో సైనికాధికారిగా పనిచేసిన లెఫ్టినెంట్ జనరల్ ఒలూసెగూన్ ఒబాసాన్యో దేశాధ్యక్షుడయ్యాడు.

1977 లో రాజ్యాంగ నిర్ణాయక సభకు ఎన్నికలు జరిగాయి. 1978 సెప్టెంబరులో రాజ్యాంగం అమల్లోకివచ్చింది. 1979లో జాతీయ అసెంబ్లీకి, రాష్ట్రాల శాసన సభలకు ఎన్నికలు జరిగాయి. ఐదురాజకీయ పార్టీలు పోటీపడ్డాయి. అల్ హజీ పేహు షాగరి దేశాధ్యక్షునిగా ఎన్నికయ్యారు. 1983 లో జరిగిన ఎన్నికల్లో కూడా ఆయన మరోసారి విజయం సాధించారు. అయితే ఈ ఎన్నికల్లో భారీ ఎత్తున అక్రమాలు, రిగ్గింగులు, జరిగాయి. హింసాకాండ చెలరేగింది. ఎన్నికలను సవాలు చేస్తూ ఎన్నోకేసులు దాఖలయ్యాయి. 1983 డిసెంబరు 31న సైన్యం తిరుగుబాటు చేసి ప్రభుత్వాన్ని కూలద్రోసింది. మేజర్ జనరల్ మొహమ్మద్ బుహారీ అధ్యక్షంలో ఏర్పడిన సుప్రీం మిలిటరీ కౌన్సిల్ పగ్గాలు చేపట్టింది. 1985 ఆగస్టులో జనరల్ ఇబ్రహీమ్ బబాంగిడా సారధ్యంలో మరో సైనిక తిరుగుబాటు జరిగింది. అయితే బబాంగిడా పత్రికాస్వేచ్ఛను పునరుద్ధరించి, రాజకీయ ఖైదీలందరినీ విడిచి పెట్టారు. ఆర్థిక పునరుద్ధింపన ప్రణాళికను అమలు చేసారు. సైనికాధికారుల, సివిల్ అధికారుల జీతాలను, సదుపాయలను

తగ్గించివేశారు. పరిపాలనలో ప్రజా భాగస్వామ్యానికి, ప్రజాభిప్రాయానికి అవకాశం కల్పించారు.

1989 నాటికి కొత్త రాజ్యాంగాన్ని రూపొందించారు. రాజకీయ పార్టీలను, రాజకీయ కార్యకలాపాలను పునరుద్ధరించారు. పౌర పరిపాలనను పునరుద్ధరించేందుకు ప్రభుత్వమే 2 రాజకీయ పార్టీలని ఏర్పాటు చేసింది. 1990 ఏప్రిల్ లో మరోసారి సైనిక తిరుగుబాటుయత్నం జరిగింది. దాన్ని పూర్తిగా అణచివేశారు. 1990 డిసెంబరులో పార్టీల పద్ధతిలో స్థానిక ఎన్నికలు జరిగాయి. 1991 డిసెంబరులో శాసన సభల ఎన్నికలు జరిగాయి. అయితే ఎన్నికల్లో జరిగిన అక్రమాల కారణంగా వాటిని రద్దుచేశారు. 1993 లో దేశాధ్యక్ష ఎన్నికలు జరిగాయి. ఎంకేవో ఒబియోలా దేశాధ్యక్షుడయ్యాడు. అయితే ఈ ఎన్నిక కూడా వివాదాస్పదం కావడంతో బబాంగిడా వాటిని కూడా రద్దుచేశారు. మరోసారి దేశంలో హింసాకాండ, రక్తపాతం చెలరేగి వందలాదిమంది మరణించారు. 1993 ఆగస్టు 27న ఎర్వెస్ట్ షోనెకిన్ సారధ్యంలోని తాత్కాలిక ప్రభుత్వానికి బబాంగిడా అధికారాలను అప్పగించారు. 1994 ఫిబ్రవరిలో ఎన్నికలు జరపాల్సివుండగా 1993 నవంబరు 17న రక్షణ శాఖమంత్రి సాని అబాచా బలవంతంగా షోనెకిన్ తో రాజీనామాచేయించి తానే అధికారాన్ని స్వాధీనం చేసుకున్నాడు.

1995 అక్టోబరు 1న సాని అబాచా మాట్లాడుతూ మూడేళ్ళలో పౌరపాలనను పునరుద్ధరిస్తానని ప్రకటించారు. 1997 డిసెంబర్ లో స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలు జరిగాయి. కానీ 10శాతం ఓట్లు మాత్రమే పోలయ్యాయి. ఎన్నికల సందర్భంలో మరోసైనిక తిరుగుబాటుయత్నం జరిగినా విఫలమయ్యింది. 1998 జూన్ 8న అబాచా గుండెపోటుతో చనిపోయారు. ఆయన స్థానంలో జనరల్ అబ్దుల్ సలామీ అబూబకర్ అధికార బాధ్యతలు చేపట్టారు. 1998 ఆగస్టులో స్వతంత్రజాతీయ ఎన్నికల కమిషన్ ను ఏర్పాటు చేసారు. డిసెంబరు, జనవరి, ఫిబ్రవరిలో ఎన్నికలు జరిగాయి. 1999 జూన్ లో కొత్తరాజ్యాంగం అమల్లోకి వచ్చింది. ప్రతినిధులసభ, సెనెట్, ఏర్పాటయ్యాయి. అన్ని స్థానాలకూ ఒకేసారి ఎన్నికలు జరిగాయి. గతంలో సైనిక పాలకునిగా వ్యవహరించిన ఒలూసెగూన్ ఒబాసాన్యో దేశాధ్యక్షునిగా ఎన్నికయ్యారు. పదహారేళ్ళ సైనికపాలన అంతరించి ప్రజా ప్రభుత్వం ఏర్పాటయ్యింది. అయితే ఒబాసాన్యో ఎన్నికయిన నాటినుంచి దేశంలో నిరంతరం తెగల మధ్య, మత వర్గాల మధ్య ఘర్షణలు జరుగుతూనే వచ్చాయి. వేలాదిమంది ప్రజలు చనిపోయారు.

2003లో జరిగిన ఎన్నికల్లో ఒబసాన్వో మరోసారి గెలుపొందారు.

2007 లో జరిగిన ఎన్నికల్లో ఉమర్ యార్ అదువా అధ్యక్షునిగా, గుడ్లక్ జోనాథన్ ఉపాధ్యక్షునిగా ఎన్నికయ్యారు. 2009 నవంబరులో అనారోగ్యం పాలయిన ఉమర్ వైద్యంకోసం సౌదీ అరేబియా వెళ్ళి అక్కడే మరణించారు. 2010 ఫిబ్రవరి నుంచి గుడ్లక్ జనాధన్ తాత్కాలిక అధ్యక్ష బాధ్యతలు చేపట్టారు. ఉమర్ యార్ మరణానంతరం ప్రాంతీయ, మత, వర్గాల మధ్య తలెత్తిన ఉద్రిక్తతల నేపథ్యంలో జోనాథన్ సాధారణ ఎన్నికలను ప్రకటించారు.

ఎన్నికల సంస్కరణలు

నైజీరియాలో సరైన ఓటర్ల జాబితాలు లేవు. ఎన్నికల నిర్వహణకు ప్రభుత్వ సిబ్బంది లేరు. రాజకీయ పార్టీల నేతలూ, సైనికాధికారులూ ఇష్టారాజ్యంగా ఎన్నికలను నిర్వహించే వారు. ఫలితాలను తారుమారు చేసేవారు. రిగ్గింగులకూ, దొంగ ఓట్లకూ అంతులేకుండా పోయేది. దేశంలోని సామాజిక, సాంస్కృతిక వైరుధ్యాలకు ఎన్నికల అక్రమాలు తోడు కావడంతో ఎన్నికయిన ఏ ప్రభుత్వమూ మనుగడ సాగించలేకపోయేది. ఈ పరిస్థితుల్లో ఎన్నికలను నక్రమంగా నిర్వహించడం అవసరమని పాలకపక్షాలు గుర్తించాయి. స్వతంత్ర ఎన్నికల కమీషన్ కు పూర్తి స్వేచ్ఛనివ్వాలనీ, దానికి అవసరమైన నిధులనూ, సిబ్బందినీ ఇవ్వాలనీ గుడ్లక్ జోనాథన్ భావించారు. ఆ మేరకు రాజకీయపార్టీలతో సంబంధంలేని అట్లా హిరు యేగా అనే రాజకీయ శాస్త్రవేత్తని ఎన్నికల కమీషన్ అధ్యక్షునిగా నియమించారు. 580 మిలియన్ డాలర్ల సొమ్ముని నేరుగా ఎన్నికల కమీషన్ కు కేటాయించారు.

ఏడాదిపాటు ఓటర్ల జాబితాల తయారీకి సమయం వెచ్చించారు. ఓటర్ల వేలిముద్రలను బయోమెట్రిక్ పద్ధతిలో సేకరించి నిక్షిప్తం చేసారు. పోలింగుబూత్ లలో అభ్యర్థులకు పార్టీలకు, ఏజెంట్ లను నియమించుకోవడానికి అనుమతి ఇచ్చారు. దశల వారీ పోలింగును నిర్వహించి శాంతి భద్రతలను కట్టుదిట్టం చేసారు. దొంగ ఓట్లు, రిగ్గింగు జరగకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకున్నారు. కౌంటింగును బహిరంగంగా ప్రజల సమక్షంలో చేసారు. కౌంటింగ్ షీట్లను అధికారుల సంతకాలతో అన్ని పార్టీల ఏజెంట్లకు అందించారు. కౌంటింగ్ వివరాలను ఉన్నతాధికారులకు మొబైల్ ఫోన్ల ద్వారా అందచేసారు. ప్రాథమిక ఫలితాలను తారుమారు చేయడానికి వీలు లేకుండా పారదర్శక పద్ధతులను పాటించారు. స్వతంత్ర పరిశీలకులను కౌంటింగ్ కేంద్రాలకు అధికారికంగా అనుమతించారు.

నైజీరియన్ ఎన్నికలలో గతంలో ఎన్నడూలేని పకడ్బందీ చర్యలని ఎన్నికల కమీషన్ తీసుకోవడంతో ఏప్రిల్ 16న జరిగిన ఎన్నికలపై పెద్దగా ఫిర్యాదులు రాలేదు. అక్కడక్కడా దొంగ ఓట్లు పడ్డాయన్న ఆరోపణలు వచ్చినా అవి పెద్ద పట్టించుకోవాల్సినవికావు. రెండో స్థానం సంపాదించిన కాంగ్రెస్ ఫర్ ప్రొగ్రెసివ్ ఛేంజ్ పార్టీ ఎన్నికలపై కోర్టుకి వెళ్ళిననీ అంటోంది. అయితే ఆ పార్టీ అభ్యర్థి ముహమ్మద్ బుహారీ మాత్రం ఎన్నికల ఫలితంపై తాను కోర్టుకి వెళ్ళనని ప్రకటించారు.

ఎన్నికల ఫలితాలు వెలువడిన వెంటనే కొన్ని ఉత్తరాది రాష్ట్రాలలో అల్లర్లు మొదలయ్యాయి. మొత్తం దేశంలోని 36 రాష్ట్రాలకుగాను గుడ్లక్ జోనాథన్ నేతృత్వంలోని పీపుల్స్ డెమోక్రటిక్ పార్టీ 22 రాష్ట్రాలలో గెలుపొందింది. అయితే ఇవన్నీ దక్షిణాది రాష్ట్రాలు కావడం గమనార్హం. ముహమ్మద్ బుహారీ పార్టీ గెలుపొందిన 12 రాష్ట్రాలు ఉత్తరాదిన ఉన్నాయి. ఎన్నికలలో స్పష్టంగా కన్పిస్తున్న ఉత్తర, దక్షిణ, విభజన ఆందోళనకరమైన పరిణామమే. నైజీరియాలో అమల్లో వున్న అంగీకారం ప్రకారం రెండుసార్లు ఉత్తరాది వారు, రెండుసార్లు దక్షిణాదివారు అధ్యక్ష పదవి నిర్వహించాలి. అర్థంతరంగా మరణించిన ఉమర్ యార్ స్థానంలో మరో దఫా ఉత్తరాది ముస్లిం ఎన్నిక కావాలని ఉండగా, దక్షిణాదిక్రిస్టియన్ జనాధన్ ఎన్నిక కావడం పట్ల కొన్ని వర్గాలు అభ్యంతరం చెబుతున్నాయి. కానీ జనాధన్ ఏ తెగల వర్గానికీ, మతానికీ, ప్రాంతాలకీ సంబంధం లేకుండా ఏకాభిప్రాయం సాధించగలిగే జాతీయవాదిగా అత్యధికులు ఆమోదిస్తున్నారు. మరిన్ని సంస్కరణల ద్వారా ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఆయన పటిష్టం చేస్తారని వారు ఆశిస్తున్నారు. ■

లోక్ సత్తా టైమ్స్

విద్యారంగం పై ప్రత్యేక సంచిక

2011, జూన్ 1-15 లోక్ సత్తా టైమ్స్ ను విద్యారంగంపై ప్రత్యేక సంచికగా రూపొందిస్తున్నాము. విద్యారంగంపై ఒక సమగ్రమైన అవగాహన కల్పించేందుకు సమగ్రమైన సమాచారంతో ఈ సంచిక వెలువడుతుంది. ఈ ప్రత్యేక సంచికకు మే 31 తేదీలోగా రాష్ట్రంలోని విద్యా సంస్థలు ప్రకటనలు ఇచ్చి సహకరించాల్సిందిగా అందరికీ విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాం.

పరస్పర దూషణలు - పోటాపోటీ పంపిణీలు

ప్రజల ఊసే పట్టని కడప ఎన్నికలు

కడప ప్రాంతంలో ఇంకా పెత్తందారీ సంస్కృతి రాజ్యమేలుతుండటంతో ప్రధాన పార్టీల క్షుద్రరాజకీయాలు యధేచ్ఛగా సాగుతున్నాయి. ఇటీవల జరిగిన ఎమ్మెల్యే ఎన్నికల్లో జరిగిన నికృష్ట రాజకీయాలు తాజా ఎన్నికల్లో వెర్రితలలు వేస్తున్నాయి. పార్టీలతో సంబంధంలేకుండా స్థానిక నేతల్ని కొనుగోలు చేస్తున్నారు. డబ్బు వ్యయం సుమారు రూ. 200కోట్లు ఉంటుందని మీడియా అంచనాలు చెబుతున్నాయి. ఓట్ల కోసం ఢిల్లీ స్థాయి నేతలు కూడా గల్లీ నేతలకు సలాం చేస్తుంటే ఔరా అని ముక్కునవేలేసుకోవాల్సి వస్తోంది. కాంగ్రెస్, వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్, తెలుగుదేశం పార్టీలు ఎమ్మెల్యే ఎన్నికల్లో చేసిన దివాళాకోరు రాజకీయాన్నే ఇక్కడా చూపిస్తున్నాయి. జెండాలు తప్ప ఏ పార్టీకీ ఎజెండా లేదు. విలువలకు స్థానమే లేదు. ఎవరిని వీలుంటే వారిని బుట్టలో వేసుకోవటమే. పులివెందులలో వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ తరుపున పోటీలో ఉన్న వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి భార్య విజయలక్ష్మిని ఓడించేందుకు వైఎస్ రాజశేఖర రెడ్డి సోదరుడు వైఎస్ వివేకానందరెడ్డి విచిత్ర ఒప్పందాలు కుదుర్చుకుంటున్నట్లు సమాచారం. అసెంబ్లీకి తనకు ఓటు వేసి లోక్సభ సీటుకు జగన్ వేయండని వివేకా వర్గంవాళ్లు ఒప్పందం కుదుర్చుకుంటున్నారని బాహాటంగానే చెప్పుకుంటున్నారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎమ్మెల్యేలు వైఎస్సార్ పార్టీ అభ్యర్థి జగన్ తరుపున ప్రచారం చేస్తుంటే, కొందరు టీడీపీ నేతలు కూడా ప్రత్యర్థి పార్టీల కోసం రహస్యంగా పనిచేస్తున్నారు. మరోవైపు, ఒకే కుటుంబానికి చెందిన అన్నలు ఒక పార్టీలో ఉంటే తమ్ముళ్లు మరో పార్టీ తరుపున ఉండటం, తండ్రి ఒక పార్టీలో ఉంటే కుమారుడు మరో పార్టీ జెండా మోయటం కనిపిస్తోంది.

ఇక్కడ పోటీలో లేని బీజేపీ కూడా తన వంతు రాజకీయ ఆట సాగిస్తూ వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి వైఎస్ జగన్కు మద్దతిస్తోందని వాదనలు వినిపిస్తున్నాయి. ఇందులో కర్ణాటకలో భారీ అవినీతి ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న గాలి జనార్ధన రెడ్డి కీలకపాత్ర పోషిస్తున్నారని సమాచారం. జగన్కు ముస్లిం ఓట్లు

పడకుండా ఈ అంశాన్ని వినియోగించుకునేందుకు కాంగ్రెస్, టీడీపీ ప్రయత్నిస్తున్నాయి.

మరోవైపు, ప్రచారంలో ఎక్కడా ప్రజాసమస్యల ఊసే లేదు. అంతా వ్యక్తులు, కుటుంబాల మధ్య వ్యవహారంగా సాగిపోతోంది. కడప, ప్రజాస్వామ్యం అంతా తమ చంకలో విషయాలన్నట్టు నేతలు మాట్లాడేస్తున్నారు, ఆరోపణలు సంధించుకుంటున్నారు.

పార్టీకి తన తండ్రి చేసిన సేవల్ని విస్మరించి కాంగ్రెస్ అధినేత్రి సోనియా గాంధీ తన కుటుంబాన్ని విడదీసిందని, ఈ పోటీ సోనియాకు, వైఎస్సార్కు మధ్యనేనని జగన్ చెప్పుకొస్తున్నారు. తన కుటుంబసమస్య ప్రజల సమస్య ఎలా అవుతుంది, ప్రజాస్వామ్య రాజకీయ అంశం ఎలా అవుతుంది అన్న ఇంగిత జ్ఞానం కూడా ఆయనకు లేదు. ఒకవేళ ఉన్నా ప్రజలకు ఆ స్పృహ ఉండదని, వారిని ఏదోకరకంగా వారిని బుట్టలో వేసుకోవచ్చనే ధీమాలో ఆ యువనేత ఉండిఉండవచ్చు. వారసత్వమే అర్హత అని ఆయన నిస్సిగ్గుగా ప్రచారం చేసేసుకుంటున్నారు. ఇక అధికార కాంగ్రెస్ పార్టీ రాష్ట్రంలోని సమస్యలన్నిటినీ గాలికొదిలేసి దాదాపు 18మంది మంత్రుల్ని డజన్ల సంఖ్యలో ఎమ్మెల్యేలను కడప జిల్లాలో మోహరించింది. నిద్రలేచిన దగ్గర్నుంచీ ముఖ్యమంత్రికి కూడా ఇదే పని. ఇక తెలుగుదేశం విషయానికొస్తే, ప్రధాన ప్రతిపక్షంగా పోటీచేయక తప్పనిపరిస్థితుల్లో రంగంలోకి దిగిన ఆ పార్టీ అవినీతి, వారసత్వ రాజకీయాలపై కొంగజపం చేస్తోంది. వైఎస్ రాజశేఖర రెడ్డి బతికున్నప్పుడు అభివృద్ధి అంతా కడపలోనే జరిగిందని సాక్షాత్తు అసెంబ్లీలో దుమ్ముతిపోసిన టీడీపీ ఇప్పుడు అందుకు వ్యతిరేకంగా మాట్లాడటానికి తెగ అవస్థలు పడిపోతోంది. టీడీపీ... ఇప్పుడు అవినీతి అంతంపై మాట్లాడుతుంటే ప్రజల్లో పెద్దగా స్పందన రావటం లేదు. ఎన్నో ఏళ్లుగా అధికారానికి దూరంగా ఉండటం, విధానాలు లేని రాజకీయం వల్ల ఇప్పుడు ఆ పార్టీ దిగువస్థాయిలో తన కేడర్ను నిలబెట్టుకోవటానికి సర్వశక్తులూ ఒడ్డుతోంది. నాకొద్దుమొద్రో అన్నా కూడా కడప ఎంపీ అభ్యర్థిగా

మైసూరారెడ్డినే నిలబెట్టటంతోపాటు తెలంగాణ ప్రాంత నేతలు సహా అనేకమంది సీనియర్లను ఇక్కడ మోహరించింది.

... ఈ మొత్తంలో ఎక్కడా ప్రజాసమస్యల ప్రస్తావనే లేదు. వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కడప జిల్లాకు ప్రాజెక్టులు, వందల కోట్ల నిధులు కేటాయించినా క్షేత్రస్థాయిలో పెద్ద అభివృద్ధి లేదు. తాగునీరు, పారిశుధ్యం, కనీస వసతులు కూడా లేని దుస్థితి కనిపిస్తోంది. పెద్ద పంచాయతీలను మున్సిపాలిటీలుగా, మున్సిపాలిటీలను కార్పొరేషన్లుగా మార్చి పన్నులు వసూలు చేయటం మినహా చెప్పకోదగిన అభివృద్ధి లేదు. అధికారాన్ని వికేంద్రీకరించి జనం చేతికి అధికారం ఇవ్వకుండా, సరైన రంగాల్లో కేటాయింపులు చేయకుండా ముఖ్యమంత్రిగా ఎవరున్నా, ఎంత హడావుడి చేసినా అభివృద్ధి ఉండదనటానికి కడప జిల్లాయే మంచి ఉదాహరణ. ఈ ఎన్నికల్ని తమ సొంత వ్యవహారంగా భావిస్తున్న కాంగ్రెస్,

వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్, తెలుగుదేశం ప్రజాసమస్యల చుట్టూ కాకుండా కేవలం తమ చుట్టూనే ఎన్నికల్ని తిప్పుతున్నాయి. మీడియా కూడా దీన్నే భారీ బడ్జెట్ మసాలా సినిమాగా చూపిస్తూ ప్రజల్ని తాత్కాలికంగా ఆకట్టుకునేందుకే పరిమితమవు తున్నందున స్థానిక ప్రజలకు కించిత్తు ప్రయోజనం కనిపించటం లేదు.

మీడియాలో వైరుధ్యాల వల్ల కొంతమేరైనా వాస్తవాలు వెలుగుచూస్తున్నందున, జన రాజకీయం కోసం లోక్సత్తా పార్టీ, కొన్ని పౌరసమాజ వేదికలు చేస్తున్న కృషి వల్ల ప్రజలు కొంతమేర చైతన్యవంతులవుతున్నారు. అయితే అది ఎంతమేర ఓటు రూపంలో ప్రతిఫలిస్తుందో చెప్పటం కష్టం. ఆంజనేయ స్వామిలా తమ శక్తిని తాము తెలుసుకున్నవారి సంఖ్య పెరిగితే అన్ని ప్రధాన పార్టీలకూ కొంత గుణపాఠం చెప్పేరితిలో ఓటర్లు తీర్పును ఇవ్వొచ్చు. ■

రాజకీయ దుర్మార్గానికి శాపగ్రస్తులైన ప్రజలు

కడప ఆంజనేయస్వామిలు కళ్లు తెరుస్తారా?

రామాయణ గాథలో హనుమంతుడి ప్రాధాన్యత గురించి ప్రత్యేకించి చెప్పనక్కర్లేదు. సీతను చూసి రమ్మంటే అరివీర భయంకరుడైన రావణుణ్ణి ముప్పుతిప్పలుపెట్టి లంకను కాల్చి కూడా వచ్చాడు. హనుమంతుడికి ఒక శాపం ఉంది. బాల హనుమాన్ అల్లరికి కోపించిన ఓ మునీశ్వరుడు 'నీ శక్తి నీకు జ్ఞాపకం ఉండదు ఛో' అని శపించాడట. 'నీకెవరన్నా గుర్తు చేస్తే తిరిగి నీ శక్తి గుర్తుకొస్తుంది' అని విమోచనాన్ని చెప్పాడట. ఎవరైనా గట్టిగా చెబితే తప్ప తన శక్తిని ప్రదర్శించలేకపోయేవాడు. సీతను వెదికేందుకు సముద్రం దాటాల్సివచ్చినప్పుడు హనుమ బలహీనత తెలిసిన ఒక వానరనేత వచ్చి శక్తిని గుర్తుచేసినప్పుడు ఆంజనేయుడు మేరుపర్వతంలా ఎదిగి సముద్రాన్ని లంఘించి రామకార్యం నెరవేరుస్తాడు. ప్రస్తుతం మన ప్రజల పరిస్థితి కూడా శాపగ్రస్తుడైన హనుమంతుడిలాగానే ఉంది. ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రభువులైన ప్రజలు తమ శక్తిని మరిచి, తాము ఎన్నుకున్నవారు తమ వనరుల్ని, తాము చెల్లించే పన్నుల డబ్బుల్ని తమ అభివృద్ధి కోసమే ఖర్చు చేయాల్సిన సేవకులు అని తెలుసుకోలేకపోతున్నారు. ప్రజాస్వామ్య స్ఫూర్తికి విరుద్ధంగా పాలకుల చేతిలో ప్రజలు కీలుబొమ్మలుగా మారిపోయారు. ఎన్నికలంటే కొందరు వ్యక్తులకు, కొన్ని కుటుంబాలకు, కొన్ని పార్టీలకు మధ్య యుద్ధంగా చూస్తున్నారు తప్ప అవి తమ గురించి, తమ బిడ్డల భవిష్యత్తుకు సంబంధించినవి అనే స్పృహలో మెజారిటీ ప్రజలు లేరు. ఎన్నికల్లో పోటీచేసేవారు తాము ఓటు వేస్తేనే గెలుస్తారని, అసలు శక్తి తమలోనే, తమ ఓటులోనే ఉందని ప్రజలు మర్చిపోతున్నారు. ఒక ముని తొందరపాటుతో ఆంజనేయుడు శాపగ్రస్తుడైతే, స్వదేశీ పాలకుల దుర్మార్గపు స్వార్థం కారణంగా మన ప్రజలు శక్తిహీనులుగా బతుకుతున్నారు. సరైన విద్య, ఆరోగ్యం, ఉపాధి నైపుణ్యాలు, అవకాశాలు ఇవ్వకుండా, స్థానికంగా జనం చేతికి అధికారం ఇవ్వకుండా పేదరికాన్ని శాశ్వతంగా కొనసాగిస్తూ ప్రజలకు వారి శక్తి వారికి తెలియకుండా చేస్తూవచ్చారు. డబ్బు, మద్యం, ఇతర ప్రలోభాలతో ఓట్లు కొనుగోలు చేస్తూ ప్రజాస్వామ్యాన్ని కొన్ని కుటుంబాల స్వామ్యంగా మారుస్తున్నారు. ప్రజలకు తమ ఓటు శక్తి తెలిస్తేనే శాపవిమోచనమౌతారు. రాజకీయాల్ని శాసించేవారౌతారు. ■

పట్టణాలలో ఆస్తిపన్ను పెంపకాన్ని లోక్సత్తా ఎందుకు వ్యతిరేకిస్తున్నది?

లోక్సత్తా పార్టీ పన్నులకి వ్యతిరేకం కాదు. పన్నులు లేకుండా ప్రభుత్వాలు నడవవు. మంచి ప్రమాణాల పౌరసేవలు అందవు. అయితే పన్నులకీ, సేవలకీ మధ్య అనుసంధానం వుండాలి. సేవలని మృగ్యం చేసి పన్నుల్ని పెంచుకోవడం హాస్యాస్పదం. అలాగే అవినీతి కోసం ఏ పౌరుడు పన్నులు చెల్లించడు, చెల్లించకూడదు.

ఇప్పుడు ఆస్తి పన్ను విధింపు, వసూళ్లు సక్రమంగా లేవు అధికారం, పలుకు బడి కలవాళ్లు, లంచాలు చెల్లించే వాళ్లు పన్నుల నుండి తప్పించు కుంటున్నారు. పన్ను ఎగవేతలు యధావిధిగా సాగుతున్నాయి. ముందుగా ఈ పరిస్థితిని చక్కదిద్దాలి. మున్సిపాలిటీలలో అవినీతికి అడ్డుకట్ట వెయ్యాలి. మెరుగైన సేవలు అందించడానికి వ్యవస్థాగత చర్యలు తీసుకోవాలి. లోక్సత్తా పార్టీ దీనిని కేవలం ఆస్తి పన్ను వ్యతిరేక ఉద్యమంగా నిర్వహించడం లేదు. మెరుగైన పౌరసేవలు అందించే వ్యవస్థలకోసం, అవినీతిని నిరోధించే చర్యల కోసం, పట్టణాలను నివాస యోగ్యం చేసుకునే ఉద్యమంగా నిర్వహిస్తున్నది. అందుచేత ఈ ఉద్యమంలో అన్ని పౌరసంస్థలు పాలుపంచుకోవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నది.

నగరాలు, పట్టణాలు నాగరికతకు చిహ్నాలుగా వుండాలి. ఉన్నతస్థాయి జీవనానికి, ఉత్తమ ప్రమాణాల సేవలకు పట్టుకొమ్మలుగా వుండాలి. కాని మన రాజకీయం నగర జీవనాన్ని నరకప్రాయం చేసింది. మున్సిపాలిటీలను మురికికూపాలను చేసింది. ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రభువులుగా చలామణి కావల్సిన ప్రజల్ని ప్రతి చిన్న పనికి ఆఫీసుల చుట్టూ తిరిగి బతిమాలి లేదా చేయి తడిసి తెచ్చుకునే యాచకుల్ని చేసింది. మన ఓటుతో అధికారంలోకి వచ్చేవాళ్లు ఎవరైనా వారు సేవకులుగా వుండాలి. మనం కట్టే పన్నులకు తగ్గ సేవలు మనకు అంది తీరాలి. అవినీతి లేని పాలనను ప్రజలు పొంది తీరాలి.

■ తాగడానికి పనికొచ్చే మంచినీరు అందించడం మున్సిపాలిటీ విధి. కాని ఎక్కడా శుద్ధి చేసిన మంచినీటికి గ్యారంటీ లేదు. పేదలు, సామాన్యులు ఈ నీళ్లే తాగి రోగాలు

తెచ్చుకుంటున్నారు. ఒక పక్క మంచినీటికి పన్ను కడుతూనే మరో పక్క చాలామంది నెలకు రూ॥ 1000/- డబ్బా మంచినీళ్లకు ఖర్చుపెడుతున్నారు.

■ మెరుగైన పారిశుద్ధ్యాన్ని అందించడం మున్సిపాలిటీ విధి. మురికికాల్వల నిర్వహణలో, చెత్తా చెదారం తొలగింపులో అసలత్వానికి పట్టణాలన్నీ అనారోగ్యం పాలౌతున్నాయి. దోమల వీరవిహారం ఈ పరిస్థితికి అద్దం పడుతోంది. పేదలు, సామాన్యులు ఈ దోమలతో సహజీవనం చేస్తూ రోగాల పాలవుతున్నారు. మరొక పక్క మధ్యతరగతి ఈ దోమల పీడ వదిలించుకోడానికి ప్రతినెలా రూ॥ 100 నుండి 150 రూపాయలు వరకు కాయిల్స్ మీద, మ్యాట్స్ మీద జేబులోంచి ఖర్చు చేస్తున్నారు.

■ రోడ్లు, వీధి దీపాల నిర్వహణ మున్సిపాలిటీ బాధ్యత కాని ప్రతి పట్టణంలో అనేక ప్రాంతాలు చీకట్లోనే వుంటున్నాయి. గోతులు, గుంటల రోడ్లతోనే వుంటున్నాయి. కొత్త కాలనీలలో పరిస్థితులు దుర్భరంగా వున్నాయి. ఈ చీకటిలో దొంగలు ఘరానాగా సంచరిస్తున్నారు. యజమానులు దొంగల్లా ఇళ్లు చేరుతున్నారు.

■ ఇవి కాకుండా ఇంకా మున్సిపల్ పాఠశాలలు, ఆరోగ్య కేంద్రాలు, వగైరాలు... సమస్యలతో సతమత మౌతున్నాయి. మెరుగైన సేవల కోసం ప్రజలు జేబులు ఖాళీ చేసుకుంటున్నారు. వీటికి తోడు ట్రాఫిక్ సమస్యలు, కాలుష్య సమస్యలు వుండనే వున్నాయి.

ఇలా మున్సిపాలిటీలలో ఒకపక్క పన్నులు కడుతూనే మరోపక్క ప్రజలు అవే సేవల కోసం జేబులు ఖాళీ చేసుకుంటున్నారు. పన్నుకి తగ్గ సేవలు లభించకపోవడం ప్రజలకు శాపంగా మారింది. పైగా ప్రజల సొమ్ము అవినీతి పరం అవుతున్నది. ఈ దుస్థితిని మార్చాలి ప్రజలు సంఘటితం కాకపోతే పన్నుల మోతే గాని పౌరసేవలని పట్టించుకునే వారుండరు.

లోక్ సత్తా పార్టీ డిమాండ్ల పత్రం

1. ఆస్తి పన్ను పెంపును వాయిదా వెయ్యాలి. ఆస్తిపన్ను వసూళ్లలో అవినీతి, అక్రమాలు, అసమానతలు తొలగించాలి.
2. వార్డు కమిటీల చట్టాన్ని సవరించండి. విధులు - నిధులు - అధికారాలు దఖలు పర్చండి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ 1000/- తలసరి గ్రాంటు ప్రకటించాలి.
3. బీహారు తరహా పౌరసేవల చట్టాన్ని తీసుకురావాలి. మున్సిపల్ సేవలను హక్కుగా పొందే ఏర్పాటు చెయ్యాలి.
4. మున్సిపల్ సమాచారాన్ని పుస్తకంగా ప్రకటించాలి.
సమాచారా హక్కు చట్టం సెక్షన్ 4(బి)ని అమలు పరచాలి.
5. మున్సిపల్ కొనుగోళ్లు - కాంట్రాక్టులను జవాబుదారీ చెయ్యాలి.
సోఫట్ ఆడిట్ తర్వాత తుది చెల్లింపులకు ఏర్పాటు చెయ్యాలి.
6. ప్రజాప్రతినిధులు, అధికారుల అవినీతికి అడ్డుకట్ట వెయ్యాలి. జిల్లాకి ఒక స్థానిక ప్రభుత్వాల అంబుడ్స్ మన్ ఏర్పాటు చెయ్యాలి.
7. పౌరశాలలు తదితర సంస్థల నిర్వహణలో సంక్షేమ పథకాల అమలులో ప్రజలకు భాగస్వామ్యం కల్పించాలి.
8. పేదల వాడలలో పౌరసేవల కల్పనకు ప్రత్యేక పథకాన్ని ప్రకటించాలి.
9. నగరాలను, పట్టణాలను నివాసయోగ్యం చెయ్యడానికి నిర్దిష్ట లక్ష్యాలతో కూడిన ప్రణాళికను ప్రకటించాలి.

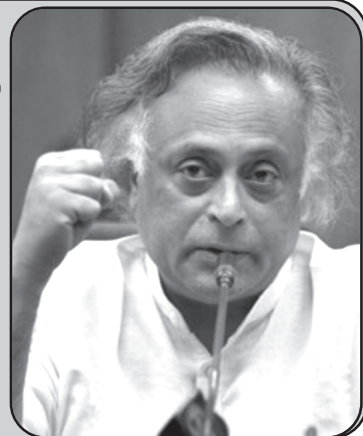
అందుచేత ఆస్తిపన్ను పెంపుదలను ప్రతిఘటించే ఉద్యమం కేవలం పన్నుల వ్యతిరేక ఉద్యమం కాదు. అది హక్కుగా సేవలు పొందే ఉద్యమం. వార్డు కమిటీల ద్వారా ఎక్కడి సమస్యలకు అక్కడే పరిష్కారం సాధించే ఉద్యమం. ప్రజా ప్రతినిధులు, అధికారుల అవినీతికి అడ్డుకట్ట వేసే ఉద్యమం. ఈ ఉద్యమంలో పట్టణంలోని పౌరసంస్థలు, స్వచ్ఛంద సంస్థలు అందరూ పాలుపంచుకోవాలి. ప్రభుత్వం దిగివచ్చే వరకూ ఉద్యమించాలి. ■

ప్రగతి - పర్యావరణం

సంఘర్షణకి బదులు సమన్వయం

- జైరామ్ రమేష్

కేంద్ర పర్యావరణ శాఖమంత్రి

పర్యావరణ పరిరక్షణకు సంబంధించి నేడు దేశంలో ఒక విచిత్రమైన చర్చ జరుగుతోంది. ఇది రెండు గ్రూపుల మధ్య జరుగుతున్న చర్చ. ఒక గ్రూపు వారు దేశ ఆర్థికాభివృద్ధి, ప్రగతి గురించి మాట్లాడతారు. మరో గ్రూపువారు పర్యావరణ పరిరక్షణ అవశ్యకత గురించి బలంగా మాట్లాడతారు. ఇక్కడ విచిత్రం ఏమిటంటే, ఈ రెండు గ్రూపులు ఒకరితో ఒకరు చర్చించుకోకుండా, ఒకరికి వ్యతిరేకంగా మరొకరు గళం విప్పుతుంటారు.

దేశంలో త్వరతగతిని ఆర్థికాభివృద్ధి జరగకూడదని ఎవరు అనగలరు? వృద్ధి ఫలితంగా వస్తుసేవలు, నూతన ఉద్యోగాలు సమకూరుతాయి. ఇదే సమయంలో పర్యావరణ పరిరక్షణ గురించి ఎవరు మౌనంగా ఉండగలరు. మన నదులు, సరస్సులు, పర్వతాలు, సుందరమైన జీవవైవిధ్యాన్ని పరిరక్షించుకోవలసిన అవసరం గురించి మాట్లాడకుండా ఎలా ఉండగలరు.

నేడు మన దేశంలో ఈ రెండు గ్రూపుల మధ్య సయోధ్య సాధ్యపడకుండా, నానాటికి అఖాతం పెరిగిపోతోంది. ఒకరు, దేశంలో స్థూల జాతీయోత్పత్తి 8 నుండి 9 శాతానికి తగ్గితే అభివృద్ధి మందగించిందని అంటారు. మరో వైపు, ఉత్సాహవంతులైన, చురుకైన పర్యావరణ వాదులు కూడా తెరపైకి వచ్చారు. పర్యావరణ పరిరక్షణ గురించి మనం చేసిన ప్రయత్నాలను గుర్తుకు తెచ్చుకుంటే, అవి మనకు విశ్వాసాన్ని కలగజేయవు.

సుమారుగా యభై సంవత్సరాల క్రితం ప్రముఖ బ్రిటిష్ భౌతిక శాస్త్రవేత్త, రచయిత అయిన సి.పి.స్నో ఇదే విషయం గురించి ప్రస్తావించారు. “రెండు

సంస్కృతులు” మధ్య నానాటికి పెరుగుతున్న ఏడు ఆధునిక సమాజాన్ని కల్లోల పరుస్తోంది. శాస్త్రీయ దృక్పథం గురించి అవగాహన కల్పించడంలో ఈ అఖాతం పెద్ద అవరోధంగా మారింది.

ప్రగతి-పర్యావరణం

దేశం ప్రగతి బాటలో పయనించాలంటే ఆర్థికాభివృద్ధి తప్పనిసరిగా జరగాలని, అయితే పర్యావరణానికి స్థూల జాతీయాభివృద్ధికి మధ్య సరైన సమతూకం ఉండాలని వృద్ధిని కాంక్షించేవారు అంటారు. స్థూల జాతీయా భివృద్ధికి, పర్యావరణానికి మధ్య ఖచ్చితంగా సమతూకం ఉండాలని పర్యావరణ వాదులు చెప్తారు. ఈ రెండు అభిప్రాయాలు వ్యత్యాసం వెంట్రుక వాసంత ఉంది. ఇద్దరి అభిప్రాయాలు కూడా రెండింటి మధ్య సమతూకం ఉండాలనే.

ఇద్దరూ కూడా ఆర్థికాభివృద్ధి త్వరితగతినీ జరగాలని కోరుకునేవారే. ఇద్దరూ కూడా పర్యావరణాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని కోరుకునే వారే. అయితే నిజమైన సమస్య ఎక్కడ ఉంది? ఇద్దరి మధ్య చర్చ జరగకుండా, విభేదాలు ఎందుకు వస్తున్నాయి? ఇద్దరి మధ్య సహకార వాతావరణానికి బదులు ప్రతికూలత దేనికి?

పర్యావరణానికి, ప్రగతికి మధ్య సమతూకం దాటిపోతే సమస్యలు ఉత్పన్నమవుతాయి. భారీ ప్రాజెక్టులను చేపట్టే ఎంపికలో ఈ సమస్యలు ఎదురవుతాయి. భారీ ప్రాజెక్టులు ఆర్థికాభివృద్ధిలో కీలకమే, కాని పర్యావరణానికి విఘాతం కల్పిస్తాయి. ఈ రెండింటికి మధ్య సమతూకం తీసుకురావాలంటే, మన ముందు మూడు అవకాశాలు

ఉన్నాయి. అవి ఏంటంటే “అవును” “అవును-కాని” “కాదు” ఆర్థికాభివృద్ధిని కాంక్షించే ఎంపికలో “అవును” ఉంటుంది. ఇది “అవును-కాని”తో సహజీవనం చేయవలసి ఉంటుంది. ‘కాదు’ అని మాత్రం అనదు. పర్యావరణ వాదులు కూడా ‘అవును-కాని’తో ఏకీభవిస్తారు. అందువలనే ఎక్కడ అవసరం ఉంటే అక్కడ మనం ‘అవును-కాని’ ని గరిష్టం చేయాలి.

(ఆర్థికాభివృద్ధి మాత్రమే అవసరం అని చెప్పేవారు. ‘అవును’ జాబితాలో చేరతారు. ఆర్థికాభివృద్ధి- పర్యావరణం రెండూ కూడా ముఖ్యమే అనేవారు ‘అవును-కాని’ జాబితాలో ఉంటారు. పర్యావరణమే ప్రధానం ఆర్థికాభివృద్ధి కాదు అనేవారు ‘కాదు’ శీర్షిక క్రిందకు వస్తారు.)

పర్యావరణం - అడవుల పెంపకానికి మార్గం సుగమనం చేయాలకునేవారు. ‘అవును-కాని’ జాబితాలో చేరతారు. వీరు కేవలం అభివృద్ధి మాత్రమే కావాలని, పర్యావరణాన్ని పట్టించుకోవలసిన అవసరం లేదని అనరు, అయితే ఒక భారీ ప్రాజెక్టు చేపట్టేముందు అనేక షరతులు సంతృప్తి పరచాలి. అనువైన పరిస్థితులు సృష్టించుకోవాలి. ప్రాజెక్టు అనంతరం కూడా ఇచ్చిన షరతులను, హామీలను నిలబెట్టుకోవాలి.

ఇలాంటి సందర్భాలలో, మనం షరతుల గురించి

ప్రస్తావించుకునేటపుడు మూడు అంశాలపై స్పష్టత కలిగి ఉండాలి. 1. షరతులు లక్ష్యాత్మకంగా ఉండాలి. 2. షరతులు స్థిరంగా, స్వేచ్ఛగా ఉండాలి. 3. షరతులన్నీ నిర్దేశించుకున్న బడ్జెట్లో, కాలంలో పూర్తి కావాలి.

పర్యావరణ మరియు అటవీ మంత్రిత్వశాఖ ఇలాంటి లక్ష్యాలను ఏర్పరచుకొని అమలు చేయడంలో ప్రయత్నం చేస్తోంది. స్వచ్ఛంద సంస్థలు అభ్యంతరం చెప్పున్నా, ఈ మంత్రిత్వశాఖ రత్నగిరిలో విద్యుత్ ఉత్పత్తి కేంద్రాన్ని నెలకొల్పింది. ఇదే సమయంలో స్థానిక సంస్థలకు దీనిపై ఆజమాయిషీ కల్పించింది. అయితే ప్రస్తుతం మనకున్న శక్తియుక్తులు ఈ వ్యవస్థను సంతృప్తికరంగా పర్యవేక్షించే స్థితిలో

లేవు. మన శక్తి సామర్థ్యాలు ఇందుకు సరిపోయే స్థితిలో లేవు. ఈ శక్తిని పెంపొందించుకోవడానికి మనం నవకల్పనలకు శ్రీకారం చుట్టాలి. సున్నితంగా, నిశితంగా, సాంప్రదాయ పర్యవేక్షణ విధానాల చట్రంలో నుండి బయటకు వచ్చి ఆలోచించాలి.

నూతన ఆలోచనలు మెండుగా ఉన్నాయి. ఇందులో కొన్ని ఆశక్తికరమైనవి కూడా ఉన్నాయి. ప్రాజెక్టుల పర్యావరణ వ్యయాన్ని అంచనా వేసి, దాన్ని తన దగ్గర భద్రపరిచే విధంగా ఏర్పాటు జరగాలని సుప్రీంకోర్టు సూచించింది. దీనినే CAMPA లేదా NPV అంటారు. (Compen satory Afforestation Management and planning Authority) సుప్రీంకోర్టు 2002లో ఈ ఏర్పాటు చేసింది. దీని ప్రకారం ప్రభుత్వ లేదా

ఫ్రైవేట్ యాజమాన్యాలు అడవులను తమ ప్రాజెక్టుల కోసం వినియోగిస్తే, ఎంత శాతం అడవులను వారు ఉపయోగించుకున్నారో అందుకు సమానమైన పర్యావరణ వ్యయాన్ని సుప్రీం కోర్టుకు దఖలు చేయాలి. ప్రస్తుతం విలువలకు సమానంగా ఈ పర్యావరణ పరిహారక నిధికి జమచేయాలి. ఈ సూత్రం చక్కని ఫలితాలను అందించింది. ఈ విధంగా సమకూరిన మొత్తం నేటికి 11 వేల కోట్లకు చేరింది. అయితే దీనికి నిర్ణీత గడువులకు పర్యవేక్షించుకునే వెసులుబాటును ఇవ్వాలి. పర్యావరణాన్ని, పర్యావరణ తర ప్రయోజనాలకు ఉపయోగించుకుంటే ప్రస్తుత విలువలకు అనుగుణంగా ఆ మొత్తాన్ని ఆ సంస్థల నుండి రాబట్టే ఆలోచన సత్ఫలితాలను ఇచ్చింది. కొన్ని భారీ ప్రాజెక్టుల విషయంలో క్లిష్టమైన శాస్త్రీయ పర్యావరణ, సాంఘిక అంశాలు ముడిపడి ఉంటాయి. పర్యావరణ, అటవీ మంత్రిత్వ శాఖ ఇటువంటి సందర్భాల్లో పారదర్శకమైన, జవాబుదారీతనంతో కూడిన

పంథాను ఎన్నుకునే ప్రయత్నం చేస్తోంది. బి.టి.వంకాయ, ఒరిస్సాలోని వేదాంత మైనింగ్ ప్రాజెక్టు విషయం లో ప్రభుత్వం ఇదే తరహాలో స్పందించింది. ఈ సందర్భంగా నేను పలువురితో విస్తృతంగా చర్చించాను. ప్రజలకు ఈ విషయం గురించి వివరణ ఇచ్చేటప్పుడు సంపూర్ణమైన, నమగ్రమైన వివరణను ప్రభుత్వం ఇచ్చింది.

పర్యావరణం- అభివృద్ధి

గురించి జరిగే చర్చలో మనం సరైన నిర్ణయం తీసుకోవలసిన సమయం వచ్చింది. ఇది కొందరికి రుచించవచ్చు, కొందరికి రుచించకపోవచ్చు. మూడు దశాబ్దాల క్రితం అప్పటి ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ సైలెంట్ వ్యాల్టీ హైడిల్ ప్రాజెక్టు విషయంలో నిప్పుర్షగా 'కాదు' అని చెప్పారు. ఇది పర్యావరణపరంగా దేశంలో అత్యంత సున్నితమైన ప్రాంతం. ఇలా ఇందిరాగాంధీ 'కాదు' అని చెప్పడం ఏకపక్షం కాదు. ఇది నిర్ణయం ద్వారా నిర్ణయంగా చెప్పిన విషయం.

హరిత ఖాతాలు

మన దేశంలో స్థూల జాతాయా దాయాన్ని నికరజాతీయా దాయాన్ని మదింపు చేస్తారు. భౌతిక వస్తురాశిని పరిగణనలోనికి తీసుకుని స్థూల జాతీయాదాయాన్ని నికర జాతీయా దాయాన్ని గణన చేస్తున్నారు. కాని మనకు హరిత గణన (Green Accounting) లేదు. స్థూల జాతీయాదాయాన్ని జాతీయ హరిత ఆదాయంగా బదలాయించే విధానం మన దగ్గర లేదు. జాతీయా దాయాన్ని సృష్టించే క్రమంలో, మనం ఎంతమేరకు సహజవనరులను కోల్పోతున్నామో తెలుసుకోవాలంటే జాతీయ హరిత ఆదాయాన్ని మదింపుచేయాలి. చాలా సంవత్సరాల క్రితం ప్రముఖ పర్యావరణవేత్త అనీల్ అగర్వాల్ తొలిసారిగా ఈ ప్రతిపాదన చేశారు.

జాతీయ హరిత గణనపై ప్రపంచ వ్యాప్తంగా పలుదేశాలు దృష్టిని కేంద్రీకరించాయి. కాని మనమే, ఇంకా ఆ దిశలో

అడుగులు వేయడం లేదు. జాతీయ ఆదాయాన్ని జాతీయ హరిత ఆదాయాన్ని రెంటిని మనం లెక్కపెట్టగలిగితే, ఈ రెంటిని సమతుల్యంలోకి తెచ్చే అంశం, పద్ధతి దానంతట అదే బయటకు వస్తుంది.

జాతీయ హరిత ఆదాయాన్ని మదింపు చేసేందుకు మనం కొన్ని సూచికలు కూడా తయారు చేసుకోవాలి. భవిష్యత్తులో మనం మరికొన్ని సంక్షేమ సూచికలు రూపొందించుకోవలసి ఉంటుంది. అప్పుడు కేవలం జాతీయ హరిత ఆదాయాన్ని

మాత్రమే పరిగణనలోకి తీసుకునేందుకు ఆర్థిక శాస్త్రవేత్తలకు కొన్ని అభ్యంతరాలు ఉన్నాయి. ఖచ్చితమైన పొదుపు లేదా పెట్టుబడి, ఖచ్చితమైన తలసరి ఆదాయం కూడా ప్రత్యామ్నాయ సూచికలుగా పరిగణించుకోవచ్చు. ఇక్కడ మనకు కావలసింది అంకెల గారడీ కాదు.

భారతీయ ఆర్థిక శాస్త్రవేత్త నితీష్ దేశాయ్ 1980 దశకం మధ్యలో నిరంతరాభివృద్ధి "Sustairable Development" అనే పదాన్ని వాడుకలోకి తెచ్చారు. పర్యావరణం, అభివృద్ధి అనే అంశంపై ప్రపంచస్థాయి సంఘం ఒక నివేదిక ముందుకు తెచ్చింది. అప్పుడే నార్వే ప్రధాని ఈ సంఘానికి అధ్యక్షులుగా వ్యవహరించారు. "Sustairable Development" అంటే భవిష్యత్తు తరాల అవసరాలకు నష్టం వాటిల్లకుండా, ప్రస్తుతం తమ ప్రజల అవసరాలను తీర్చుకునే అభివృద్ధి ప్రక్రియ అని నిర్వచించారు.

2015 సంవత్సరం నాటికి భారతదేశంలో హరిత ఆదాయాన్ని మదింపు చేయవలసిన అవసరం ఉందనే భావనను (నేను) చర్చలోకి పెట్టడం జరిగింది. కేంబ్రిడ్జ్ విశ్వవిద్యాలయంలో ప్రొఫెసర్ పార్థాదాస్ గుప్తా, నోబెల్ విజేతలు కెన్నల్ ఏరో జాతీయ హరిత ఆదాయగణన అనే భావనకు ప్రాచుర్యంలోకి తెచ్చారు. 1970-2001 మధ్యకాలంలో ఖచ్చితమైన దేశీయ పెట్టుబడి రేటు 2.3 శాతం ఉంది. ఇదే కాలంలోని ఉజ్జాయింపు

దేశీయపెట్టుబడి రేటుకన్నా తక్కువ ఉంది. భారతదేశ స్థూల జాతీయాదాయం, తలసరి ఆదాయం ఏడాదికి 2.96 శాతం పెరుగుతుండగా, పర్యావరణ వ్యయాన్ని లెక్కలోనికి తీసుకున్నాక అది ఏడాదికి 0.31 శాతానికి పడిపోయింది. ఇంత వ్యత్యాసానికి కారణమైన అంశాలపై మనం దృష్టి పెడితే, అవి చర్చనీయాంశమై చివరకు పరిష్కారమవుతాయి.

దాస్ గుప్తా ప్రతిపాదనలను పరిశీలించిన పిమ్మట ప్రపంచ బ్యాంక్ సవరించిన నికరపొదుపు అనే సూచికను వ్యాప్తిలోకి తెచ్చింది. నిజమైన పొదుపును సూచిక తెలియచేస్తుంది. మానవ వనరులపై పెట్టిన పెట్టుబడి, సహజవనరులను వినియోగించిన తీరు, కాలుష్యం వలన ఉత్పన్నమైన నష్టం వీటన్నిటిని పరిగణనలోకి తీసుకొని నికరపొదుపు సూచికను వాడుకలోకి తెచ్చారు.

ప్రపంచబ్యాంకు లెక్కల ప్రకారం భారతదేశ స్థూల పొదుపురేటు 2008లో 34.3 శాతం ఉంది. దీనిని పైన చెప్పిన విధంగా సవరిస్తే 24.2 శాతానికి పడిపోయింది.

ప్రజారోగ్యం

భారతదేశం అభివృద్ధి సూచికలను సునాయనంగా అధిగమిస్తున్నా ప్రజల ఆరోగ్యానికి మాత్రం పూర్తిగా భరోసా ఇవ్వలేక పోతోంది. సంపన్న వర్గాలు, మధ్యతరగతి పై స్థాయి వర్గాల వారు మాట్లాడినట్టుగా ఇది స్వచ్ఛమైన గాలికి పులుల

సంరక్షణ వగైరా విషయాలకు సంబంధించిన అంశం మాత్రమే కాదు. దేశంలోని విభిన్న ప్రాంతాల ప్రజలు వాతావరణ మార్పుల వల్ల తీవ్ర అనారోగ్యానికి గురవుతున్నట్లు నివేదికలు తెలియ చేస్తున్నాయి. పారిశ్రామిక అభివృద్ధి, వాహనాల సంఖ్య పెరగడం, రసాయనిక వ్యర్థాలు, మున్సిపల్ వ్యర్థాలను నదులలోకి కలపడం మొదలైన కారణాల వల్ల ప్రజారోగ్యం ఒక పీడకలలా మారింది. పట్టణ ప్రజలు ఈ విధమైన పర్యావరణం వల్ల తీవ్ర అనారోగ్యంతో ఇక్కట్ల పాలౌతున్నారు.

పర్యావరణం - అభివృద్ధిపై సిద్ధాంతాలు రాద్ధాంతాలు చేయకుండా, పర్యావరణ ప్రజారోగ్య విధానాన్ని ప్రభుత్వం అమలు చేయాలి. దీన్ని ఒక అధ్యయన శాస్త్రంగా తీర్చిదిద్దాలి. జీవశాస్త్రాలు, రోగనిరోధక శాస్త్రాలు, జనాభా శాస్త్రం మాదిరిగా పర్యావరణ ప్రజారోగ్యం అనే అంశాన్ని కూడా శాస్త్రీయంగా అధ్యయనం చేయాలి.

ఏప్రిల్ 1973లో అప్పటి ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ చేపట్టిన ప్రాజెక్టు టైగర్ పర్యావరణ పరిరక్షణలో ఒక ముందడుగు. పులులను సంరక్షించడమా? కొత్త బొగ్గు గనులను అన్వేషించడమా? అనే చర్చ అప్పుడు వచ్చింది. 39 ప్రాజెక్టు టైగర్ ప్రాంతాలు కేవలం 5 శాతం అటవీ భూమిని పరిరక్షిస్తున్నాయి. వీటి వలన మిగిలిన రూపాల్లోని జీవవైవిధ్యం మనుగడ సాగిస్తోంది.

చట్టాన్ని గౌరవించాలి

‘పర్యావరణ- అభివృద్ధి’పై జరుగుతున్న చర్చలో చట్టం ముఖ్యమైన భూమికను పోషిస్తుంది. పర్యావరణం కోసం మనం రూపొందించుకున్న సూత్రాలను, నియమాలను, చట్టాలను మనం గౌరవించుకోవాలా లేక నిరుకార్యేయాలా అనేదికూడా నేడు మనముందున్న ప్రశ్న.

ఒక అల్యూమినియం రిఫైనరీ తన ఉత్పత్తి సామర్థ్యాన్ని ఏడాదికి మిలియన్ టన్నుల నుండి ఆరు టన్నులకు పెంచుతోంది. ఈ క్రమంలో పర్యావరణ అనుమతులను పట్టించుకోవడం లేదు. ఇందుకోసం పార్లమెంట్ చేసిన చట్టాలను నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు. అంటే ఇక్కడ చర్చ పర్యావరణం - అభివృద్ధి కాదు. పర్యావరణ పరిరక్షణ కోసం చేసిన చట్టాలు అమలులో ఏ విధంగా ఉన్నాయో తెలుసుకోవడం. ఇది పవర్ ప్లాంట్, పేపర్ మిల్ అనేక పరిశ్రమలకు సంబంధించినది. భారత

పార్లమెంట్ చేసిన చట్టాలను గౌరవించకపోతే, సూచించినట్లు నడుచుకోకపోతే దీన్ని మనం ఏమనుకోవాలి.

భారతదేశంలో మనందరికీ అదృష్టం కొద్దీ పటిష్టమైన పర్యావరణ పరిరక్షణ చట్టం ఉంది. వన్యప్రాణి సంరక్షణ చట్టం 1972, నీటిచట్టం 1974, అటవీభూముల చట్టం 1980, గాలిచట్టం 1981, పర్యావరణ పరిరక్షణ చట్టం 1986, అటవీ హక్కుల చట్టం 2006, చాలా పకడ్బందీగా ఉన్నాయి. అంటే ఈ చట్టాలను అమలు చేయడానికి రూపొందించుకున్నాయా? లేక వున్నకం రూపంలో ముద్రించి బీరువాల్లో భద్రపర్చుకోడానికా? ఈ చట్టాలను ఉల్లంఘించడంలో చూపిస్తున్న స్ఫూర్తి అమలు చేయడంలో చూపడంలేదు.

అంటే ఈ చట్టాలను తూచ తప్పుకుండా అమలు చేయాలని కాదు. ఈ చట్టాలపై పునః సమీక్ష జరగాలని కోరుకునే వారిలో పర్యావరణ మంత్రిగా నేను ముందుంటాను. చట్టాన్ని ఉన్నదున్నట్లు అమలు చేస్తే వ్యక్తులు “వేధింపు” అంటారు. అందుకనే ఇవి వరస్పరం ప్రయోజనం పొందేలా స్నేహపూర్వకంగా ఉండాలి. పార్లమెంట్ జాతీయ హరిత క్రీబ్యూస్ 2010ని ఆమోదించింది. ఈ కోర్టులు త్వరలో రాబోతున్నాయి. జాతీయ పర్యావరణ పరిరక్షణ సంస్థను కూడా పార్లమెంట్ ఏర్పాటు చేస్తోంది.

‘పర్యావరణం - అభివృద్ధి’ అనే అంశంపై ప్రజలను చైతన్యవంతులను చేయాలి. శాస్త్రవేత్తలు, వేదావులు సామాన్యులకు అర్థమయ్యేభాషలో పర్యావరణంతో కూడిన అభివృద్ధి గురించి విడమర్చి చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది.

ప్రజాస్వామ్యం అంటే వివరించి చెప్పవలసిన అవసరం, న్యాయం చేయవలసిన అవసరం, ప్రజలను కలుపుకొని ముందుకు సాగడం, రాజీ పడవలసిన అవసరం సత్యాన్ని అందరూ గమనించాలి.

జూన్ 19, 1972లో మానవ పర్యావరణం అనే అంశంపై ఐక్యరాజ్యసమితి సదస్సు జరిగింది. ఆ సదస్సులో ఇందిరాగాంధీ అన్న మాటలతో నేను ఈ ప్రసంగాన్ని ముగిస్తున్నాను. “నిజమైన వివాదం పర్యావరణ పరిరక్షణ - అభివృద్ధి” మధ్యకాదు. సమర్థత పేరుతో మానవులు నిర్లక్ష్యంగా ప్రకృతిని కబళించి వేస్తున్నారు. మనిషికి ప్రకృతికి మధ్య అగాధమే ఈ వివాదం. ■

రైతులను పట్టించుకోకపోతే వీధి పోరాటం తప్పం

ప్రధానికి జేపీ స్పష్టికరణ

ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతులను తక్షణం ఆదుకోకపోతే అన్నదాతలతోపాటు తమలాంటివారు వీధి పోరాటానికి దిగక తప్పదని లోక్ సత్తా అధ్యక్షుడు జయప్రకాశ్ నారాయణ ప్రధానమంత్రి మన్మోహన్ సింగ్ కు నిష్పర్ణగా చెప్పారు. రాష్ట్రంలో కనీస మద్దతు ధరకూడా ధాన్యాన్ని కొనుగోలు చేయడం లేదనీ... ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో రైతులు సహనం నశించి రోడ్లకెక్కి సమయం ఎంతో దూరంలో లేదని పేర్కొన్నారు. బుధవారం ఇక్కడి రేస్ కోర్సు రోడ్డులోని ప్రధాని అధికార నివాసంలో మన్మోహన్ సింగ్ ను జయప్రకాష్ నారాయణ్ కలుసుకున్నారు. సుమారు గంటపాటు ప్రధానితో జాతీయ న్యాయ సంచాలక సంస్థ, లోక్ పాల్ బిల్లు, రైతులకు గిట్టుబాటు ధరలు, స్థానిక సంస్థలకు నిధుల కేటాయింపు అంశాలపై చర్చించారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వరిరైతుల పరిస్థితి దారుణంగా ఉంది. ఆహార

ప్రవ్యోల్బణం పేరుతో రైతులనోట్లో మట్టికొట్టడం దారుణమని ప్రధానికి వివరించినట్లు జేపీ చెప్పారు. ప్రభుత్వం ప్రకటించిన కనీస మద్దతు ధరకూడా బియ్యం, గోధుమలను కొనడంలేదని చెప్పినప్పుడు ప్రధానమంత్రి ఆశ్చర్యపోయారని జేపీ వెల్లడించారు. బియ్యం గురించిన వివరాలను ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కనుక్కోవలసిందిగా చెప్పామన్నారు. ధాన్యానికి ప్రభుత్వం 1030 రూపాయల కనీస మద్దతు ధర ఇస్తుంటే మిల్లరైవరూ ఆ రేటుకు కొనడంలేదనీ... పంపిణీ లేక గోదాముల్లోని బియ్యం ఎలుకలు, పందికొక్కలు, అవినీతిపరుల పాలవుతున్నాయంటూ ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ వంటి రాష్ట్రాల్లో బియ్యం, వరిధాన్యం రైతులు ఇబ్బంది పడుతుంటే ఉత్తరప్రదేశ్ లో గోధుమలకు కనీస మద్దతు ధర రావడంలేదని ఓపత్రిక తన సంపాదకీయంలో పేర్కొన్న విషయాన్ని ప్రధానమంత్రి దృష్టికి

ఎంత పండినా.... ధాన్యం ఎగుమతి చేయ్యరా?

మనదేశంలో ఈ ఏడాది ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి ఇదివరకెన్నడూ లేనంతగా 23.588కోట్ల టన్నులకు చేరుకొనే అవకాశం ఉంది. గోధుమలు, పప్పు దినుసుల అత్యధిక దిగుబడులు ఇందుకు దోహదపడుతున్నాయి. 2010-11లో 8.40కోట్ల టన్నుల గోధుమలు, 9.40కోట్ల టన్నుల బియ్యం ఉత్పత్తి కాగలవని అంచనా. నిబంధనల ప్రకారం ప్రభుత్వ గోదాముల్లో 2.5కోట్ల టన్నుల మేరకు ఆధార ధాన్యాలు నిల్వ ఉండవచ్చు. కానీ మొన్న ఏప్రిల్ ఒకటో తేదీ నాటికి భారత ఆహార సంస్థ (ఎఫ్సీఐ) వద్ద నిల్వ ఉన్న ఆహార ధాన్యాలు 4.7కోట్ల టన్నులకు పైమాటే.

ఆహార భద్రత కోసమే భారీయెత్తున ధాన్యాలు నిల్వచేస్తున్నామన్న వాదనలో బలం లేదు. నిర్దిష్ట లక్ష్యాల ప్రకారం-ఏప్రిల్ ఒకటినాటికి 70లక్షల టన్నుల గోధుమలు నిల్వ ఉంటే సరిపోతుంది. ఇప్పుడవి 1.54కోట్ల టన్నులు. బియ్యం విషయంలోనూ అదే ధోరణి. 1.42కోట్ల టన్నుల బియ్యం నిల్వలు చాలు. ఇప్పటికే అవి 2.88కోట్ల టన్నులు దాటాయి. కొత్తగా మళ్ళీ ధాన్యం సేకరించాల్సి ఉంది. బియ్యం ఉత్పత్తి నిరుదు 8.9 కోట్ల టన్నులు కాగా, ఈ ఏడాది 9.4 కోట్ల టన్నులకు చేరుతోంది. గోధుమలు రికార్డు స్థాయిలో ఉత్పత్తి కానున్నాయి. ప్రభుత్వంవద్ద అవసరానికి మించి నిల్వ ఉన్న ఆహారధాన్యాల విలువ దాదాపు రూ॥43.000కోట్లు.

దాన్ని ఏం చేసుకోవాలో ప్రభుత్వానికి పాలుపోవడం లేదు.

ఈ పరిస్థితుల్లో ఆహారధాన్యాల ఎగుమతికి అవకాశం ఇవ్వడంవల్ల రైతులకు మరింత మెరుగైన ప్రోత్సాహక ధరలు లభించడమే కాకుండా, కొత్తగా ధాన్యం సేకరణకు వీలుగా గోదాముల్లో తగినంత ఖాళీ ఏర్పడుతుంది. అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో అధిక ధరల ద్వారా ప్రయోజనం పొందడానికి కనీసం 30 నుంచి 40 లక్షల టన్నుల గోధుమలు, 30 లక్షల టన్నుల బియ్యం ఎగుమతి చేయాలని వ్యవసాయోత్పత్తుల వ్యయాలు-ధరల సంఘం (సీపీసీపీ) ఇటీవల ప్రభుత్వానికి సమర్పించిన నివేదికలో సూచించింది.

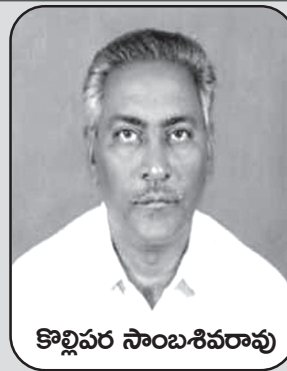
ప్రభుత్వ-ప్రైవేటు భాగస్వామ్య (పీపీపీ) పద్ధతిలో ఆహారధాన్యాల కొనుగోలు, నిర్వహణలో ప్రైవేటురంగానికి చోటు కల్పించాలి.

ఎగుమతులపై భారీగా లాభాలు ఉంటాయి. కనుక, ఎగుమతి సుంకాన్ని వసూలుచేసినా పెద్దగా వ్యతిరేకత ఎదురుకాక పోవచ్చు. విపత్తుల సహాయనిధిగా ఆ సుంకం డబ్బుల్ని వినియోగించుకోవచ్చు. ఆహార ధాన్యాల ఎగుమతివల్ల దేశానికి విదేశీమారక ద్రవ్యం రూపేణా ఏటా రూ॥12.000 కోట్ల మేరకు సమకూరగలదని అంచనా. ఇన్ని ప్రయోజనాలు ఉన్నప్పుడు- ఈ అంశంపై ప్రభుత్వం మీస మేషాలు లెక్కించడంలో అర్థంలేదు. ■

తీసుకెళ్లినట్లు జేపీ వివరించారు. తక్షణ ఎగుమతులకు తప్పనిసరిగా అవకాశం కల్పించాలనీ... ఇంకా తాత్కాలికంగా ఆంధ్రప్రదేశ్, కర్ణాటక, మహారాష్ట్రలాంటి రాష్ట్రాల్లో రైతులు రోడ్లమీదికొచ్చి పోరాటం చేయాల్సి వస్తుందన్నారు. తాము నైతం రైతుల పక్షాన నిలబడి పోరుకు నడుంబిగించాల్సి వస్తుందని చెప్పామన్నారు. ప్రధానమంత్రి తగిన చర్యలు చేపడతానని మాటిచ్చినట్లు జేపీ చెప్పారు. తన అభ్యర్థనలను ఆలకించిన ప్రధాన మంత్రి “దేశంలో చాలామంది విషయాలు తెలిసోతెలియకో, ఆర్థిక పరిజ్ఞానం ఉండో లేకనో ఎగుమతులకు అనుమతిస్తే కొంపమునిగి పోతుందన్న భావనను వ్యక్తం చేస్తున్నారు కదా, ఏం చేద్దాం” అని అడిగినట్లు జేపీ చెప్పారు.

అంతర్జాతీయ డిమాండ్ను ఉపయోగించుకునేందుకు వీలుగా పెద్ద ఎత్తున బియ్యం, ధాన్యాన్ని ఎగుమతి చేసుకునేందుకు రైతులకు అనుమతి ఇవ్వాలని ప్రధానిని కోరానన్నారు. లేదంటే, వారితో పాటే తానూ రోడ్లకక్క తప్పదని స్పష్టం చేశారు. ఉపాధి హామీ పథకాన్ని వ్యవసాయ రంగానికి కూడా వర్తింపజేయాలని కోరినట్లు వెల్లడించారు. జడ్డీల నియామకాన్ని ఐఎన్ఎస్, ఐపీఎన్ఎస్ మాదిరిగా ఇండియన్ జ్యూడిషియల్ సర్వీస్ (ఐజేఎస్) ద్వారా చేపట్టాల్సి ఉన్నదని చెప్పారు. ■

పామాయిల్ పంట పరిరక్షణతోనే వంట నూనెల స్వయం సమృద్ధి

కొల్లిపర సాంబశివరావు

కృష్ణాజిల్లా పామాయిల్
రైతు సంఘ మాజీ అధ్యక్షులు,

వంట నూనెల స్వయం సమృద్ధి కొరకు పేదవారి వంట నూనెగా పెరుబడ్డ పామాయిల్ను ఉత్పత్తి చేయాలనే ఉద్దేశ్యముతో 1989190లలో మన దేశంలో పామాయిల్ పంట పెంపకం ప్రారంభమైనది. ప్రభుత్వ బయోటెక్నాలజీ విభాగం ఆధ్వర్యములో ఎకరాకు రూ॥ 8,000/-లు ప్రభుత్వ ప్రోహక రాయితీలతో రైతులకు నచ్చజెప్పి, ఒప్పించి ఈ కొత్త పంటను ప్రవేశపెట్టడం జరిగినది. ఖమ్మం, కృష్ణా, ఉభయ గోదావరులు, విజయనగరం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలలో ఘమారు 10 లక్షల ఎకరాల విస్తీర్ణంలో ఈ పంట సాగులో ఉన్నది. 60 నుండి 70 వేల రైతు కుటుంబాలు దీనిపై ఆధారపడి ఉన్నాయి.

ప్రభుత్వ జోనల్ విధాన నిబంధనల వలన రైతులు తప్పని సరిగా తమ పంటను ప్రభుత్వ ఆయిల్ షెడ్ ఫ్యాక్టరీలకు గాని ప్రైవేటు ఫ్యాక్టరీలకు గాని తోలవలసి యున్నది. రైతుల ప్రమేయము లేకుండా ఏకపక్షంగా ఫ్యాక్టరీ యాజమాన్యాల ధర నిర్ణయించే విధానాల మూలంగా మరియు కేంద్ర ప్రభుత్వ దిగుమతి విధానాలతో పామాయిల్ రైతులు తీవ్ర నష్టాలకు గురి అవుతున్నారు. 85% ఉన్న పామాయిల్ దిగుమతి సుంకాన్ని 2008 మార్చిలో కేంద్ర ప్రభుత్వం పూర్తిగా రద్దుచేసింది. దరిమిలా టన్ను ఒకటికి రూ॥6210గా ఉన్న పామాయిల్ గెలల రేటు ఒక్క మారుగా రూ॥2795 తగ్గి

రూ॥3415కు పడిపోయి రైతులను తీవ్ర సంక్షోభానికి గురిచేసింది. కొన్ని వేల ఎకరాలలో పంట నరికివేతకు దారితీసినది. 2009లో ప్రారంభమైన ధరల పతనం 2010 ఆగస్టు, సెప్టెంబరు వరకు కొనసాగింది. టన్ను ధర 6 వేలు దాటి, 2011 ఫిబ్రవరిలో 7 వేలకు చేరి రైతులు స్థిమిత పడుతున్న తరుణంలో మరల 2011 మార్చిలో అకస్మాత్తుగా టన్నుకు రూ॥ 490/-లు తగ్గి రైతులను ఆందోళనకు గురి చేసింది.

పామాయిలక్ష సాగును బ్రతికించి వంటనూనెల స్వయంసమ్మద్ధి సాధించాలంటే కొన్ని విధాన నిర్ణయాలు తప్పక చేయవలసి యున్నది. అవి 1. లోప భూయిష్టముగా యున్న ప్రస్తుత ధరల నిర్ధారణ విధానములో సమూల మార్పు చేయడం. 2. పామాయిల్ దిగుమతుల మీద పన్ను విధించేలా కేంద్రప్రభుత్వం మీద వత్తిడి తేవడం. 3. వ్యవసాయ పరిరక్షణ కొరకు స్వామినాథన్ కమిటీ సిఫార్సుల మేరకు ఉత్పత్తి వ్యయానికి అనుగుణంగా గెలల రేటు నిర్ణయించే విధానం కొరకు సర్వ శక్తులతో పోరాడటం.

1. ప్రస్తుత ధరలు నిర్ణయించే పద్ధతి

ఫ్యాక్టరీలకు అనుకూలంగా, రైతులకు నష్టదాయకంగా ఉంది. గతంలో క్రూడ్ పామాయిల్ సరాసరి అమ్మకం ధరమీద ఆధారపడి 3 నెలల కొకమారు ప్రభుత్వం ధర నిర్ణయించేది. 2008 నవంబరులో ధర రూ॥6200 వందలకు చేరినప్పుడు దానికి వ్యతిరేకంగా ఫ్యాక్టరీలు కోర్టుకు వెళ్ళాయి. కోర్టు తీర్పు వచ్చే వరకు పెరిగిన ధర చెల్లించము అని రైతుల మీద వత్తిడి తెచ్చాయి. తమకు అనుకూలంగా నెలకు ఒక మారు ధర నిర్ధారణ చేయడానికి రైతు ప్రతినిధులను ఒప్పించాయి. ముడి పామాయిల్ అమ్మకం ధరను ఫ్యాక్టరీ యాజమాన్యం ఆయిల్ ఫెడ్ నుండి సేకరించి దాని ఆధారంతో గెలల ధరలను నిర్ణయించడమనేది రైతులను మోసగించడమే.

కాబట్టి ఈ క్రింది పద్ధతులను అనుసరించి ధరల నిర్ధారణ చేయవలసి ఉంది.

జాతీయ నూనె ధరల పట్టిక నుండి పామాయిల్ వంట నూనె (ఎడిబుల్ ఆయిల్) ధరను ప్రాతిపదికగా తీసుకొని ప్రస్తుతం 12%గా ఉన్న ధరను 16%కు పెంచి 3 నెలల సరాసరి ప్రాతిపదిక మీద గెలల రేటు నిర్ధారించాలి. అప్పుడే ధర పరంగా రైతుకు న్యాయం జరిగే అవకాశం ఏర్పడుతుంది.

2. కేంద్ర ప్రభుత్వ దిగుమతి విధానం

2009 జనవరిలో పామాయిల్ గెలల ధర తీవ్ర పతనానికి

కారణం కేంద్ర ప్రభుత్వ లోపభూయిష్ట దిగుమతి విధానము. 2008లో ఉన్న 85% దిగుమతి సుంకాన్ని పూర్తిగా రద్దు చేయడమే 2009లో ఒక్కమారుగా ధరల పతనానికి తోటల నరికివేతకు దారి తీసింది. ఇది పునరావృతం కాకుండా దేశీయ పామాయిల్ సాగు రక్షణ కొరకు తప్పనిసరిగా పామాయిల్ మీద దిగుమతి సుంకాన్ని విధించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద వత్తిడి తేవాలి. దానికో కొంత భాగాన్ని పామాయిల్ రైతులకు సబ్సిడీ ఇచ్చేలా మన సంఘటిత బలంతో కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఒప్పించగలగాలి.

3. స్వామినాథన్ కమిటీ సిఫార్సుల అమలు

శాశ్వత ప్రాతిపదిక మీద వ్యవసాయ రక్షణ కొరకు స్వామినాథన్ కమిటీ కొన్ని సిఫార్సులను చేసింది. శాస్త్రీయ పద్ధతిలో పంట ఉత్పత్తి వ్యయాన్ని నిర్ధారించి, దానికి ఆ వ్యయంలో 50% కలిపి వచ్చిన ధరను కనీస ధరగా నిర్ణయించాలని సదరు కమిటీ సిఫార్సు చేసినది. అంటే టన్ను గెలల ఉత్పత్తి వ్యయం రూ॥8000గా నిర్ధారస్తే దానిలో 50% అనగా రూ॥4000 కలిపి రూ॥12000 కనీస గెలల రేటుగా నిర్ధారించాలి.

జోనల్ పద్ధతి మూలంగా ప్రభుత్వం నిర్ధారించిన ఫ్యాక్టరీలకే రైతులు పంటను అమ్మవలసిన పరిస్థితి ఉంది. రైతులకు అమ్మకపు స్వేచ్ఛలేదు. పామాయిల్ గెలల ఉత్పత్తి వ్యయాన్ని జాతీయ పామాయిల్ పరిశోధన కేంద్రం ద్వారా ప్రభుత్వం అంచనా వేయించాలి. దానికి 50% కలిపి టన్ను గెలల రేటు నిర్ధారించాలి. ఆరేటు చెల్లించేలా ఫ్యాక్టరీలను ప్రభుత్వం ఆదేశించాలి. ఫ్యాక్టరీలు చెల్లించక పోతే ఆ తేడాను మార్కెట్ ఇంటర్ వెన్నన్ స్కీము క్రింద ప్రభుత్వము చెల్లించాలి. ద్రవ్యోల్బణం వలన పెరుగుతున్న సాగు ఖర్చుల కనుగుణంగా ప్రతి సంవత్సరం ధరలో పెంపుకొరకు విధాన నిర్ణయం చేసేలా ప్రభుత్వాన్ని ఒప్పించాలి.

చివరగా, మన పంటల గురించి మనకు అవగాహన ఉండాలి. ధరలు పెరగడం, తగ్గడానికి కారణాలు రైతులు అర్థం చేసుకోవాలి. సంఘటితంగా నిలబడాలి. గ్రామంలో వ్యవసాయ సమగ్ర అభివృద్ధిలో భాగంగా మన పంటను పరిగణించాలి. పంటలకు అతీతంగా అన్ని పంటల రైతులతో గ్రామగ్రామాన రైతు వేదికలను నిర్మించాలి. పటిష్టమైన రైతు ఉద్యమ నిర్మాణంతో వ్యవసాయాన్ని బతికించాలి. గ్రామ సీమల్ని ఆర్థికంగా పరిపుష్టిచేసి గ్రామాల నుండి పట్టణాలకు వలసలను అరికట్టాలి. ■

చట్టసభలలో మహిళలకు ప్రాతినిధ్యం దక్కేనా!

ఎ. అన్నపూర్ణ

భారత ప్రభుత్వం మహిళల సామాజిక అధికస్థాయిని మెరుగు పరచాలని ఒక ప్రణాళికను రూపొందించడం జరిగింది. రాజకీయంగా ఎదగడానికి శాసన సభల్లో పార్లమెంట్ లో మహిళలకు సరైన ప్రాతినిధ్యం లేనందున స్థానిక సంస్థల్లో రిజర్వేషన్లు 33.3% కల్పిస్తూ

73 74 రాజ్యాంగ సవరణల ద్వారా చట్టం చేసింది. రాజ్యాంగ బద్ధంగా ఎస్సీ ఎస్టీలకు మాత్రమే పార్లమెంట్ స్థానాల్లో రిజర్వేషన్ వుంది. బలహీన వర్గాలకు మైనారిటీలకు లేదు. సాధారణ స్థానాలు కల్పించే విషయంలో నోరు మెదపని అగ్రనేతలు మహిళల రిజర్వేషన్లను సమర్థించే

మహిళలు సాధికారత

20 ఏళ్ళుగా మోక్షంలేని మహిళా రిజర్వేషన్ల బిల్లు

సెప్టెంబరు 12, 1996 : తొలిసారిగా సెప్టెంబరు 12, 1996న అప్పటి హెచ్ డి దేవేగౌడ్ ప్రభుత్వం 81వ నియోజకవర్గ సవరణ బిల్లును సరించి మహిళా రిజర్వేషన్ బిల్లును తొలిసారిగా లోక్ సభలో ప్రవేశపెట్టింది. దేవేగౌడ్ ప్రభుత్వం మైనారిటీలో పడి లోక్ సభ రద్దయ్యింది.

జూన్ 26, 1998

నేషనల్ డెమోక్రటిక్ అలయన్స్ (ఎన్ డీఏ) ప్రభుత్వం తిరిగి మహిళా రిజర్వేషన్ బిల్లును 12వ లోక్ సభలో 84వ నియోజకవర్గ సవరణ క్రింద జూన్ 26, 1998న లోక్ సభలో ప్రవేశపెట్టింది. లోక్ సభలో వాజ్ పేయి ప్రభుత్వం మైనారిటీలో పడి 12వ లోక్ సభ రద్దయ్యింది.

నవంబరు 22, 1999

ఎన్ డీఏ కూటమి కేంద్రంలో తిరిగి అధికారంలోకి రావడంతో ఎన్ డీఏ కూటమి అధికారం చేపట్టడంతో ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేసింది. తిరిగి నవంబరు 22, 1999న 13వ లోక్ సభలో మహిళా రిజర్వేషన్ బిల్లును ప్రవేశపెట్టింది. అప్పుడు కూడా ఆ ప్రభుత్వానికి చుక్కెదురైంది. అయినప్పటికీ ఎన్ డీఏ ప్రభుత్వం పట్టు వదలని విక్రమార్కుడిలా 2002, 2003లో లోక్ సభలో మహిళా రిజర్వేషన్ బిల్లును పాస్ చేయించుకోలేక పోయింది.

మే 2004 :

యూపీఏ తిరిగి అధికారంలోకి రావడంతో మహిళా బిల్లును

లోక్ సభలో ప్రవేశపెట్టేందుకు ప్రణాళికలు రూపొందించుకుంది. ఇందులో భాగంగా కనీస ఉమ్మడి కార్యక్రమం (సిఎంపి) క్రింద మే 2004లో బిల్లును పాస్ చేయించేందుకు తీవ్రంగానే ప్రయత్నించింది.

మే 6, 2008 :

మే 6, 2008న మహిళా బిల్లును రాజ్యసభలో ప్రవేశపెట్టారు. పరిశీలన నిమిత్తం యూపీఏ ప్రభుత్వం లా అండ్ జస్టిస్ స్టాండింగ్ కమిటీకి పంపించింది.

డిసెంబర్ 17, 2009 :

స్టాండింగ్ కమిటీ రూపొందించిన తన నివేదికను డిసెంబరు 17, 2009 ఇరు సభల్లోను ప్రవేశపెట్టింది. దీనిని సమాజ్ వాదీ పార్టీ, జేడీ(యూ), ఆర్ జేడీ పార్టీలు ఆక్షేపణ తెలిపాయి.

ఫిబ్రవరి 25, 2010 :

కేంద్ర మంత్రివర్గ సహచరులు ఫిబ్రవరి 25, 2010న మహిళా రిజర్వేషన్ బిల్లును సంపూర్ణ మద్దతు తెలుపుతూ నిర్ణయం తీసుకున్నారు.

మార్చి 9, 2010 :

ఎట్టకేలకు మార్చి 9, 2010న మహిళా రిజర్వేషన్ బిల్లును రాజ్యసభ ఆమోదం తెలిపింది. కాని లోక్ సభలో ఈ బిల్లు ఆమోదం పొందకపోవడంతో ఇంకా చట్టంకాలేదు.

విషయంలో కోటా గురించి ప్రశ్నించడాన్ని మహిళానేతలు నిలదీశారు. కోటాపై కీలకమైన విషయాన్ని విశ్లేషించినట్లైతే మహిళా సాధికారత విషయంలో అతిచిన్న దేశమైన స్వీడన్ నుంచి ప్రపంచం ఎన్నో పాఠాలు నేర్చుకోవాల్సిన అవసరం వుంది. అక్కడ రిజర్వేషన్లు లేవు. అభ్యర్థుల ఎంపికలో పార్టీలు తప్పనిసరిగా కోటా పాటించాలనే నిబంధనలూ లేవు. 2006లో స్వీడన్ చట్ట సభలకు 47% మహిళలు ఎన్నికయ్యారు అర్డెంటీనాలో మహిళలకు ప్రతిరాజకీయ పార్టీ నిర్దేశించబడిన సంఖ్యలో సీట్లు ఇచ్చితీరాలనే నిబంధన వుంది.

శాసన సభ నిర్మాణంలో 40% మహిళలు ప్రాతినిధ్యం వహించి రెండవ స్థానంలో వుంది. పాకిస్థాన్లో కూడా 20% స్త్రీలు చట్టసభలకు ఎన్నికైనట్లు ఇంటర్ పార్లమెంటరీ యూనియన్ తేల్చింది. గణాంక వివరాలు పరిశీలించినట్లైతే ప్రపంచంలోని వివిధ దేశాల పార్లమెంట్లలో మహిళా ప్రాతినిధ్యం 18.8% మాత్రమే. అదే మన దేశంలో 10% ఈ విషయంలో మన దేశం శ్రీలంక కన్నా ఎక్కువ పాకిస్థాన్ కంటే తక్కువ వుంటుంది.

కోటాపద్ధతిలో రిజర్వేషన్లు వుంటే మహిళలకు కేటాయించే స్థానాలు రోటేషన్ పద్ధతిలో మారుతుంటాయి. ప్రతి రాష్ట్రంలోనూ అక్కడి పార్లమెంట్ స్థానాలు, అసెంబ్లీ స్థానాల్లో మూడో వంతు స్థానాలను మహిళలకు కేటాయిస్తారు. మొదట్లో పదిహేనేళ్ళపాటు అమలులోవుండే మహిళా రిజర్వేషన్లు తరువాత అవసరాన్ని బట్టి పొడిగించుకునే వీలుంది. ఈ కోటా పద్ధతి వివాదాస్పదంగా మారింది. మారినందువల్ల ప్రత్యామ్నాయాలను కూడా అన్వేషించాల్సిన అవసరం వుంది. ఇంతకంటే తేలికగా మహిళలకు రిజర్వేషన్లు కల్పించవచ్చును. ప్రజాప్రాతినిధ్య చట్టాన్ని సవరించటం ద్వారా రాజకీయ పార్టీలు విధిగా తమ అభ్యర్థులలో మూడోవంతు మహిళలకు కేటాయించే ఏర్పాటు చేయవచ్చును.

మహిళలకు రిజర్వేషన్లవలన మకిలిరాజకీయాలకు కొంతవరకైనా అడ్డుకట్ట పడుతుంది. రాజకీయ జీవనంలో సామాజిక చైతన్యం వెల్లివిరుస్తుంది. మహిళలు పెద్ద సంఖ్యలో చట్టసభల్లో ప్రవేశించి కొలువుతీరినప్పుడు ప్రజాస్వామ్యం పటిష్టం కాగలదు.

దేశ వ్యాప్తంగా వివిధ రాష్ట్రాల శాసన సభల్లో ఉన్న 4,120

శాసన సభాస్థానాల్లో మూడింట ఒక వంతు స్థానాలు మహిళల హస్తగతం అయినప్పుడు మహిళల పట్ల గౌరవాభిమానాలు ఇనుమడిస్తాయి. మహిళల నిజమైన నాయకత్వానికి దేశ మహిళలందరూ గర్వింపబడే రోజు వస్తుంది. క్రమంగా మహిళా నాయకత్వం ఎదుగుతూ ఎన్నో విజయాలను సాధించగలదు. ఆరోజు రావాలని ఎదురుచూద్దాం. ■

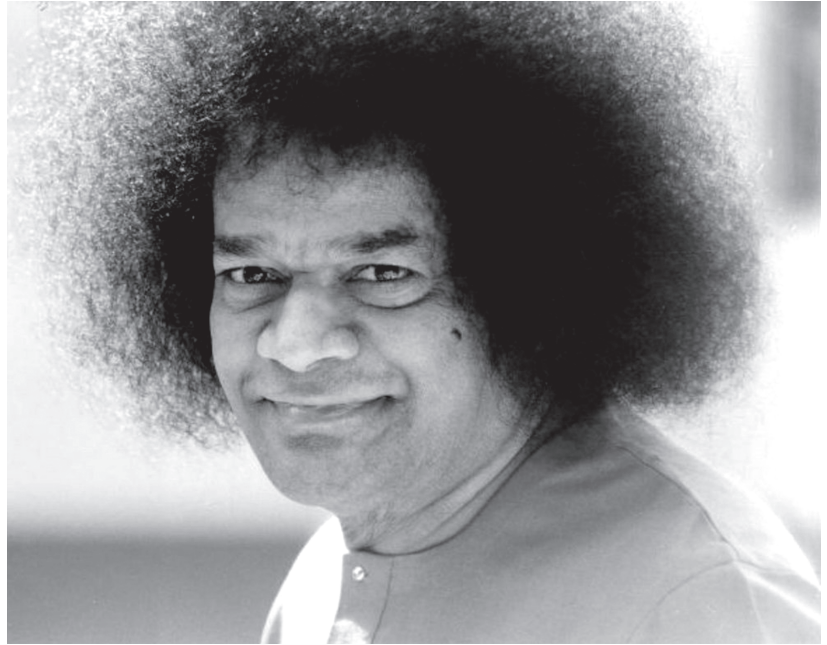
లోక్ సభలో మొదటి నుంచీ ఇప్పటి వరకూ మహిళల బలాబలాలు ఈ విధంగా వున్నాయి.

లోక్ సభ	సంవత్సరం	సభ్యులు	మహిళలు	శాతం
మొదటి లోక్ సభ	1952	499	22	4.4
రెండవ లోక్ సభ	1957	500	27	5.7
మూడవ లోక్ సభ	1962	503	34	6.7
నాలుగవ లోక్ సభ	1967	523	31	5.9
అయిదవ లోక్ సభ	1971	521	22	4.2
ఆరవ లోక్ సభ	1977	543	19	3.4
ఏడవ లోక్ సభ	1980	543	19	3.4
ఎనిమిదవ లోక్ సభ	1984	543	44	8.1
తొమ్మిదవ లోక్ సభ	1989	517	27	5.2
పదోవ లోక్ సభ	1991	543	39	7.18
పదకొండవ లోక్ సభ	1996	543	40	7.18
పన్నెండవ లోక్ సభ	1998	543	44	8.8
పదమూడవ లోక్ సభ	1999	543	49	9.0
పదనాలుగవ లోక్ సభ	2004	543	44	8.8
పదిహేనవ లోక్ సభ	2009	543	59	10.7

సత్యసాయి మోగేవేసేవే స్ఫూర్తిదాయకం

అనంతపురం జిల్లా పుట్టపర్తిని నిలయంగా చేసుకుని ప్రపంచవ్యాప్తంగా గుర్తింపు పొందిన సత్యసాయి బాబా సుదీర్ఘ అనారోగ్యం అనంతరం ఏప్రిల్ 24, 2011న మరణించటం ఆయన అసంఖ్యాక భక్తులను విచారంలో ముంచింది. ముఖ్యంగా పాతతరంచారు, మధ్యవయస్కులు ఎంతో వెలితికి లోనయ్యారు.

సత్యసాయి మార్గం, ప్రాచుర్యం కోసం ఆయన ఎంచుకున్న పద్ధతులు ఏవైనా తన లక్ష్యాల సాధన కోసం ఆయన చూపిన ఆచరణ, పాటించిన విలువలు ఎంతో కీలకమైనవి. మానవసేవే మాధవ సేవ అని చాటటానికే ఆయన తన జీవితంలో మూడొంతులు కేటాయించారు. తాను చెప్పిన ప్రేమ, సేవ, శాంతి కోసం సత్యసాయి ప్రధానంగా విద్య, వైద్యం, తాగునీరు వంటి మౌలిక సేవల్ని అందించటం మీద ప్రధానంగా దృష్టి పెట్టారు. తనకొచ్చిన కోట్లాది విరాళాల్ని ఆ లక్ష్యాల సాధన కోసమే వినియోగించారు. సామాన్య పౌరుడి నుంచి అత్యున్నత స్థాయి అధికారులు, సెలబ్రిటీలు ఎవరైనా సత్యసాయి సేవలో

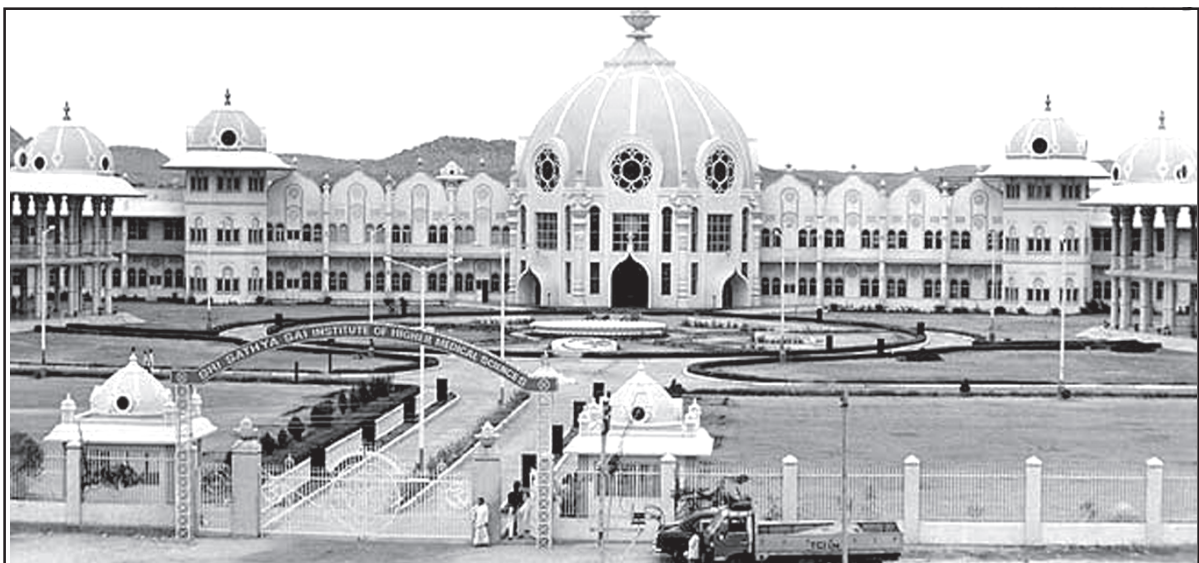
వలంటీర్ గా పనిచేయవలసిందే. ఆయన తన సేవకార్యక్రమాల సాధనకు ప్రత్యేకించి వ్యవస్థల్ని ఏర్పాటు చేసుకోలేదు. సాయి భక్తులే ఆర్థిక, సామాజిక అంతరాలు లేకుండా కార్యకర్తలుగా పనిచేసి సాయి బృహత్ కార్యాలను సాకారం చేస్తూ వచ్చారు. “రాజకీయం కూడా ఈ మార్గంలో ప్రయాణించి లక్షల కోట్ల బడ్జెట్లను నాణ్యమైన విద్య, ఆరోగ్యం, మౌలిక వసతులు చేపట్టి మానవ వనరుల్ని అభివృద్ధి చేసేందుకు సంకల్పంతో వినియోగిస్తే, ప్రతి కార్యక్రమంలో ప్రజలు ఎక్కడికక్కడ స్వచ్ఛందంగా బాధ్యతలు తీసుకుంటే రాష్ట్రం, దేశం ఎంత సుభిక్షంగా ఉంటుందో గదా అనిపించకమానదు”.

పెద్దగా భారీవనరులు లేనప్పటి నుంచే సత్యసాయి వైద్యసేవల్ని ప్రారంభించారు. 1950వ దశకం ఉత్తరార్ధంలోనే ఆయన ఉచిత ప్రాథమిక వైద్యసేవకేంద్రాన్ని ప్రారంభించారు. దాదాపు తన ముప్పయ్యేళ్ల వయసులోనే పుట్టపర్తి కేంద్రంగా సత్యసాయి ప్రారంభించిన వైద్యకేంద్రం వల్ల చుట్టుపక్కల గ్రామాల ప్రజలకు ఎంతో మేలు జరిగింది. ఆ తర్వాత అదే 1991లో

సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రిగా రూపుదిద్దుకుంది. అలాగే 1968లో అనంతపురంలో మహిళల కోసం ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటైన కళాశాల, 1969లో బెంగళూరు బృందావనంలో ఏర్పాటైన బాలుర కళాశాల, 1969లో పుట్టపర్తిలో ఏర్పాటైన కళాశాలతో ఆయన విద్యారంగ సేవల్ని ప్రారంభించారు. 1981లో ఏర్పాటైన సత్యసాయి డిప్లొ యూనివర్సిటీ పరిధిలోకి అవి వచ్చాయి. కేజీ నుంచి పీజీ వరకు ఉచిత విద్యను నాణ్యంగా, ఉచితంగా అందించటం ఎందరినో ఆకట్టుకుంది. సత్యసాయి సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రిలో 8 ఆపరేషన్ థియేటర్లతోపాటు అత్యాధునిక వైద్యపరికరాలు ఉన్నాయి. దాదాపు 12లక్షలమంది

ఇక్కడ ఇప్పటిదాకా ఉచిత శస్త్రచికిత్సలు చేయించుకున్నారు. అలాగే బెంగళూరులో కూడా మరో సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రి ఉన్నాయి. కొన్ని సంచార వైద్యశాలలు కూడా ఉన్నాయి. తీవ్ర నీటిఎద్దడి ఉన్న అనంతపురం జిల్లాలో సత్యసాయి వాటర్ ప్రాజెక్ట్ ని ప్రారంభించి 1995 నుంచి ఇప్పటిదాకా దాదాపు 1500 గ్రామాలకు రక్షిత మంచినీటిని అందిస్తున్నారు. ఇందుకోసం దాదాపు 3,000 కిలోమీటర్ల మేర పైప్ లైన్లు వేశారు. మంచినీరు అందించటం కోసం 18 బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయర్లను, వందకుపైగా గ్రౌండ్ లెవెల్ రిజర్వాయర్లను, రెండువేలకుపైగా ఓవర్ హెడ్ ట్యాంకుల్ని నిర్మించారు. ఆ తర్వాత మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో 141 గ్రామాలకు, మెదక్ లో 179, తూర్పుగోదావరిలో 220, పశ్చిమ గోదావరిలో 230 గ్రామాలకు కూడా ఈ ప్రాజెక్ట్ ద్వారా మంచినీరు అందిస్తున్నారు. కేవలం కొన్ని ప్రాంతాలకే, కొద్దికాలమే కాకుండా రాష్ట్రం, దేశం హద్దుల్ని దాటి సత్యసాయి తన సేవల్ని ప్రాంతాలకు అతీతంగా, సుస్థిరంగా అందించారు. 33 దేశాలలో వివిధ రకాల విద్యాసంస్థలను నిర్వహించటంతోపాటు సుమారు 166 దేశాలకు విద్య, వైద్య సేవలను విస్తరించారు.

సత్యసాయి మృతి పట్ల లోక్ సత్తా పార్టీ ప్రగాఢ సంతాపాన్ని తెలియచేసింది. విద్య, వైద్యం, తాగునీరు అందించేందుకు ఆయన చేసిన సేవలను ప్రామాణికంగా కొనసాగించాలని సత్యసాయి బ్రహ్మలను, ఆయన భక్తులను కోరింది. సత్యసాయిని ఒక మతానికో, ఒక వర్గానికో పరిమితం చేసే ప్రయత్నం చేయకుండా... తన సంకల్పబలంతో మౌలికరంగాలలో సేవలు అందించిన, ఆ బృహత్ ప్రయత్నంలో ప్రజల్ని కదిలించిన చైతన్యశక్తిగా చూడాలని, ఆయన చూపిన ప్రేమ, సహనం, పరస్పర గౌరవం వంటి విలువల్ని ఆచరణలో చూపటమే సత్యసాయికి నిజమైన నివాళి అని లోక్ సత్తా పార్టీ విజ్ఞప్తి చేస్తోంది. ■

పుట్టపల్లి శ్రీ సత్యసాయి సూపర్ స్పెషాలిటీస్ హాస్పిటల్

తూర్పు గోదావరి జిల్లా రాజకీయంలో

ప్రారంభమైన మూడు ముక్కలాట

తూర్పుగోదావరి జిల్లా రాష్ట్ర రాజకీయాలలో ప్రాధాన్యతనీ, ప్రత్యేకతనీ సంతరించుకుంది. మొదటిది శాసనసభలో సంఖ్యాపరంగా అత్యంత ప్రాతినిధ్యం కల జిల్లా ఇది. గతంలో 21 శాసనసభ స్థానాలున్న జిల్లా పునర్విభజన తర్వాత ప్రస్తుతం 19 స్థానాలతో అగ్రస్థానంలోనే వుంది. రెండోది ఈ జిల్లాని రాజకీయనాడికి, మారుతున్న గాలికి చిహ్నంగా వుంటూ వస్తున్నది. ఇక్కడ గెలుపు వాలు ఎవరికి పడితే వారికి రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వం ఖాయం అన్నది నానుడి అయింది. అంతేకాకుండా ఈ జిల్లా సర్వసాధారణంగా ఏకపక్ష తీర్పునిచ్చే జిల్లాగా కూడా వుంటూవచ్చింది.

మార్చిలో జరిగిన ఎమ్మెల్యే ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ అభ్యర్థిగా గిడుగు రుద్రరాజు తెదేపా అభ్యర్థిగా బొడ్డు భాస్కర రామారావు, జగన్వర్గం అభ్యర్థిగా మాజీ శాసన సభ్యుడు కుడుపూడి చిట్టెబ్బాయి పోటీ చేశారు. ఎమ్మెల్యే ఎన్నికలలో పోటా పోటీగా కోట్లు కుమ్మరించారు. గెలిచిన తెదేపా అభ్యర్థికి 7 కోట్లు, కాంగ్రెస్ అభ్యర్థికి 6 కోట్లు, జగన్ అభ్యర్థికి 3 కోట్లు ఖర్చు జరిగిందని అనధికార అంచనాలు. ఈ జిల్లాలో ప్రచారంలో వున్నాయి. ఎవరికొలుపులు వారు నిర్వహించారు. డబ్బు సంచులు

2009 ఎన్నికల్లో ఈ జిల్లానుండి కాంగ్రెస్, తెలుగుదేశం, ప్రజారాజ్యం పార్టీలు గెల్చుకున్నాయి. ఈ జిల్లాలో ప్రజారాజ్యం ప్రభంజనాన్ని సృష్టిస్తుందని చాలామంది భావించారు. కాని కేవలం నాలుగు సీట్లతోనే సరిపెట్టుకుంది.

తూర్పు గోదావరి జిల్లా లేఖ

ముట్టజెప్పారు. కాంపుల్లో వినోదాలు, విందులకు లోటు లేకుండా చేశారు.

జగన్ వేరు కుంపటి పెట్టడంతో జిల్లా రాజకీయాలు కొత్త మలుపులు తిరుగుతున్నాయి. ఇంకా ప్రజలు ఎటువైపు వున్నారో తేలకపోయినా ఇటీవల ఎమ్మెల్యే ఎన్నికలు జిల్లా రాజకీయాల్ని ఒక మలుపు తిప్పాయి. కాంగ్రెస్ నేతల కోట నిట్టనిలువుగా చీలి పోయింది. ప్రస్తుత శాసన సభ్యులలో మాజీ మంత్రి పిల్లి నుభాష్ చంద్రబోస్

కాంగ్రెస్ అభ్యర్థికి వ్యతిరేకంగా పనిచేస్తున్న నేతలపై అధిష్టానం వేటువేసింది. దీంతో కాంగ్రెస్ పార్టీలో చీలిక స్థిరపడింది. వేటు పడిన వారంతా ప్రముఖలే కావడంతో రాబోయే కాలంలో రాజకీయం అనుహ్యంగా మారే స్థితి కనిపిస్తున్నది. వేటు పడ్డవారిలో మాజీ ఎంపీలు ముద్రగడ పద్మానాభం, తోట గోపాకృష్ణ, బుచ్చి మహేశ్వరరావులు, మాజీ మంత్రి జక్కంపూడి రామ్మోహన్ రావు, మాజీ శాసన సభ్యులు వరుపుల సుబ్బారావు తదితరులు వున్నారు. పిరాపురం

(రామచంద్రపురం) అనపర్తి శాసన సభ్యులు, శేషారెడ్డి, కాకినాడ శాసన సభ్యులు, చంద్రశేఖర్ రెడ్డిలు జగన్ వర్గంలో స్థిరపడ్డారు. పోతే మాజీలలో ప్రముఖు లంతా జగన్ దండులో భాగం అయ్యారు.

ఎమ్మెల్యే ఎన్నికలు : 2011

పిల్లి సుభాష్ చంద్రబోస్

మల్లిపూడి పల్లంరాజు

యనమల రామకృష్ణుడు

తూర్పు గోదావరి జిల్లా

మండలాలు

అసెంబ్లీ నియోజకవర్గాలు

1. తుని	11. కాకినాడ రూరల్
2. ప్రత్తిపాడు	12. అనపర్తి
3. జగంపేట	13. రామచంద్రపురం
4. రాజానగరం	14. మండపేట
5. రంపచోడవరం	15. ముమ్మడివరం
6. రాజమండ్రి అర్బన్	16. అమలాపురం
7. రాజమండ్రి రూరల్	17. రాజోలు
8. పితాపురం	18. పి. గన్నవరం
9. పెద్దాపురం	19. కొత్తపేట
10. కాకినాడ అర్బన్	

శాసనసభ్యుడు పెండెం దొరబాబు జగన్ కు సన్నిహితంకావడంతో ముద్రగడ పద్మానాభం అలకపాస్సు ఎక్కాడని ప్రస్తుతం ఆ వర్గానికి దూరంగా వుంటున్నట్లు సమాచారం. ఏమైనా కాంగ్రెస్ లో ప్రాచుర్యం గల నేతల మీద వేటు పడడంతో ఆ పార్టీ ప్రజల దృష్టిలో బాగా డీలా పడింది. దానికి తగ్గట్టుగానే ఎమ్మెల్యే ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి ఓడిపోవడం ఆ పార్టీ కార్యకర్తలలో భవిష్యత్తుపై అనుమానాలు బలపడుతున్నాయి.

వాపేకాని బలువుకాదు : ఈ ఎమ్మెల్యే ఎన్నికల్లో తెలుగుదేశం పార్టీ అభ్యర్థి బొడ్డు భాస్కర రామారావు గెలిచారు. కాని ఈగెలువు వాపేకాని బలువుకాదని రాజకీయ విశ్లేషకులు వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు. ఈ ఎన్నికల్లో మూడు బృందాల ఓట్లనీ ఒకరి నుండి మరొకరు లాగడానికి తీవ్రంగా ప్రయత్నించారు. ఒకళ్ల ఓట్లని మరొకళ్లు కొనుగోళ్లు చేశారు. అలాగే చాలా మంది అమ్ముడుపోయారని తెలుస్తున్నది. అభ్యర్థులకు వచ్చిన ఓట్లలో వాళ్ళ సొంత ఓట్లు వున్నప్పటికీ కొనుగోళ్ళ ఓట్లు కూడా వున్నాయని వీటిని పార్టీల బలబలాలుగా చూడకూడదని అంటున్నారు.

ఇకపోతే జగన్ వర్గంపై వేటు పడగానే ఆ వర్గం ఆగ్రహవేశాలను ప్రదర్శించింది. ఎలాగైనా కాంగ్రెస్ అధికార అభ్యర్థిని ఓడించాలని తలపెట్టింది. తెదేపా అభ్యర్థితో మాచ్ ఫిక్సింగ్ చేసుకుని కాంగ్రెస్ ఓటమిని ఖాయం చేశారు.

ఇప్పుడు జిల్లాలో సంప్రదాయ పార్టీల మధ్య ఏకీకరణలో పునరేకీకరణలు జరుగుతున్నాయి. కడప ఎన్నికల అనంతరం ఈ పరిణామాలు మరింత వేడెక్కుడం లేదా చల్లబడడం జరిగే అవకాశాలు కనిపిస్తున్నాయి.

ప్రస్తుతానికి తూర్పుగోదావరి జిల్లా రాజకీయంలో నేతల మూడుముక్కలాట సాగుతున్నది. ఇందులో ప్రజల ప్రయోజనాలకంటే స్వప్రయోజనాలే మిన్నగా ఉన్నాయి. తమ స్థానాలు ఎక్కడ పదిలంగా వుంటాయని భావిస్తే ఆ గూటికి నేతలు చేరుకుంటున్నారు. జిల్లా ప్రజలు ఈ రాజకీయ ప్రహసానాన్ని, నేతల ఎత్తుల్ని, జిత్తుల్ని పరికిస్తున్నారు. ఈ మూడు ముక్కలాటలో ప్రజలు భాగమవుతారా? లేక ఈ రాజకీయ క్రీడకి చరమగీతం పాడతారా అన్నది వేచి చూడాల్సిందే. ■

- మా ప్రత్యేక ప్రతినిధి

పాలకుల పాపం వ్యవసాయానికి శాపం

- డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్

ప్రభుత్వాల నిర్లక్ష్యం వల్లే వ్యవసాయ సంక్షోభం

ఒంగోలు అర్బన్ : ప్రస్తుతం దేశంలో, రాష్ట్రంలో కాని ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల వ్యవసాయానికి నష్టం లేదని, పాలకులు చేస్తున్న పాపాల వల్లే వ్యవసాయ రంగం సంక్షోభానికి కారణమని లోక్ సత్తా పార్టీ వ్యవస్థాపక అధ్యక్షుడు ఎన్ జయప్రకాష్ నారాయణ్ విమర్శించారు. వ్యవసాయ రంగాన్ని నాశనం చేయడానికే పాలకులు ఉన్నట్లుగా వ్యవహరిస్తున్నారని ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. ఆచార్య రంగా కిసాన్ సంస్థ ఆధ్వర్యంలో ఒంగోలులోని సంతపెట రంగాభవన్ లో అదివారం వ్యవసాయ రంగంలో ఆంక్షలు- విముక్తి అంశంపై రైతు సదస్సు జరిగింది. ఈ సదస్సుకు ఆచార్య రంగా కిసాన్ సంస్థ అధ్యక్షుడు ఆళ్ళ వెంకటేశ్వర్లు అధ్యక్షత వహించారు. ఈ సదస్సుకు ముఖ్య అతిథిగా హాజరైన జయప్రకాష్

నారాయణ్ మాట్లాడుతూ స్వార్థం, సంకుచిత ధోరణిల వల్ల ఇటువంటి పరిస్థితుల ఏర్పడుతున్నాయన్నారు. ఏ వృత్తిలోనైనా ఉన్నవారు ఆర్థికంగా స్థిరపడి గౌరవంగా జీవించాలనుకుంటున్నారు. వ్యవసాయ రంగంలో రైతులో ఆ పరిస్థితి, గౌరవం లేదన్నారు. దేశంలో 55 శాతం మంది వ్యవసాయ రంగంపై ఆధారపడి జీవిస్తున్నారని చెప్పారు. దేశ తలసరి ఆదాయంలో 15 శాతం మాత్రమే రాబడి వస్తోందన్నారు. వ్యవసాయ శాఖల వల్ల రైతాంగానికి ఏమాత్రం ప్రయోజనం లేదన్నారు. సాంకేతికపరమైన ఎటువంటి అంశాలు రైతు వద్దకు చేరడం లేదన్నారు. ప్రపంచంలో అనేక దేశాలు రైతును కాపాడుకోవడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తుంటే భారతదేశంలో పాలకులు అందుకు భిన్నంగా వ్యవహరిస్తున్నారని మండిపడ్డారు.

ప్రకారం జిల్లా పర్వతన వార్తలు

ఎగుమతులు, దిగుమతుల వ్యవహారంలో స్పష్టత లేకుండా వ్యవహరిస్తున్న పాలకుల వల్ల రైతాంగానికి గిట్టుబాటు ధరలు లభించక పోవటం వల్లే దేశంలో ధరలు పెరగటానికి కారణమవుతోందన్నారు.

ప్రస్తుతం కౌలు రైతులు వ్యవసాయాన్ని బతికిస్తున్నారని, అయితే కౌలు రైతును బతికించడానికి ప్రభుత్వాలు ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోవటం లేదన్నారు. ప్రభుత్వాలు వ్యవసాయ రంగాన్ని నాశనం చేసేందుకు కంకణం కట్టుకున్నాయని విమర్శించారు. తాత్కాలిక ప్రయోజనాలు కోసం వ్యవసాయ రంగాన్ని పాలకులు నిర్వీర్యం చేస్తున్నారని మండి పడ్డారు. వ్యవసాయంలో రైతాంగానికి ఆదాయం రావాలని, గిట్టుబాటు ధరలు లేకపోతే ఆదాయం రాదని దీనివల్ల రైతుల వలస కూలీలుగా మిగులుతారని ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు.

పచ్చని పొలాలు ప్రాజెక్టులకు ఇవ్వొద్దు

కనపర్తి వద్ద జెన్కో నిర్మించతలపెట్టిన 4000 మెగావాట్ల పవర్ ప్రాజెక్టు కోసం పచ్చని పొలాలు ఇవ్వద్దని లోక్సత్తా పార్టీ వ్యవస్థాపక అధ్యక్షులు డాక్టర్ జయప్రకాష్ నారాయణ పేర్కొన్నారు. ప్రకాశం జిల్లా నాగులుప్పలపాడు మండలం కనపర్తి వద్ద నిర్మించతలపెట్టిన 4000 మెగావాట్ల ధర్మల్ పవర్ ప్రాజెక్టు వ్యతిరేక ఉద్యమానికి పార్టీ మద్దతు తెలియ జేస్తుందన్నారు. ఈ పవర్ ప్రాజెక్టు కోసం వాన్పిక్ సంస్థకు కేటాయించిన భూములను ఇవ్వాలని కోరారు. అనంతరం టంగుటూరు మండలంలోని మర్లపాడు గ్రామంలో ఇనుప ఖనిజ తవ్వకాలకు సంబంధించిన కొండ పరిసర ప్రాంతాలను ఆయన సందర్శించారు. మండల పరిధిలోని మర్లపాడు, కొణిజేడు, కందులూరు గ్రామాలతో పాటు ఒంగోలు మండలంలోని సర్వేరెడ్డిపాలెం, యరజల్లగ్రామాలకు చెందిన రైతులు కలిసిపలు వినతిపత్రాలు సమర్పించారు.

అనంతపురం

రైతు వ్యతిరేక విధానాలతో దేశాభివృద్ధికి విఘాతం

రాయదుర్గం: కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు చేపడుతున్న రైతు వ్యతిరేక విధానాల వల్ల రైతులు, ప్రజల జీవన స్థితిగతులు మరింత దిగజారి భవిష్యత్తులో దేశాభివృద్ధి పూర్తిగా దెబ్బతినే అవకాశాలున్నాయని లోక్సత్తా పార్టీ రాష్ట్ర కార్యదర్శి బండారు రామ్మోహనరావు పేర్కొన్నారు. రాజకీయాలు, కులాలు, సంఘాలకు అతీతంగా లాభసాటి వ్యవసాయం, సమస్యల పరిష్కారం కోసం రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా స్వతంత్ర రైతు సంఘాల సమాఖ్యలను ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమంలో నియోజకవర్గ లోక్సత్తా పార్టీ కన్వీనర్ బాబు, పట్టణ అధ్యక్షుడు అబ్దుల్లా, యువసత్తా నాయకుడు రియాజ్, బాషా తదితరులు పాల్గొన్నారు.

హైదరాబాదు

జడ్పీని కలిసిన లోక్సత్తా నేతలు

కూకట్‌పల్లి: నియోజకవర్గం పరిధిలోని పలు అభివృద్ధి, సమస్యల పరిష్కారం విషయమై లోక్సత్తా పార్టీ నేతలు జోసల్ కమిసర్ వెంకట్రామిరెడ్డిని కలిశారు. బొంతు సాంబిరెడ్డి, సత్యనారాయణ,

సాయిరమేష్ తదితరులు ఎమ్మెల్యే సూచించిన పనుల వ్యవహారంపై పరిస్థితిని తెలుసుకున్నారు.

పలు ప్రాంతాల్లో పర్యటన : కేపీహెచ్బీ కాలనీ డివిజన్ పరిధిలో లోక్సత్తా పార్టీ నేతలు అధికారులతో కలిసి వసంత్‌నగర్, సర్దార్‌పటేల్‌నగర్, కెపీహెచ్బీ ఆరోఫ్‌జ్, మలేషియా టౌన్‌షిప్ ప్రాంతాల్లో పర్యటించారు. రోడ్ల నిర్మాణం, విస్తరణ, డ్రైనేజీ, నాలాల పూడికతీత, ఆటోస్టాండ్ తదితరాలను పరిశీలించారు. ఈ సమస్యలను వెంటనే పరిష్కరించేందుకు చర్యలు తీసుకుంటామని అధికారులు హామీ ఇచ్చారు.

వృద్ధులకు కంప్యూటర్ శిక్షణ

జెఎన్టీయూ: లోక్సత్తా పార్టీ ఆధ్వర్యంలో సీనియర్ సిటిజన్స్ కు కంప్యూటర్, ఇంటర్నెట్‌లో శిక్షణ ఇస్తున్నట్లు పార్టీ ప్రతినిధి భంతు సాంబిరెడ్డి తెలిపారు. ఏప్రిల్ 26 తేదీ నుంచి నెల రోజుల పాటు శిక్షణ ఉంటుందన్నారు. ప్రతిరోజు శిక్షణా తరగతులు ఉదయం 8 గంటల నుంచి 9 గంటల వరకు ఉంటాయన్నారు. పేర్ల నమోదుకు సర్దార్‌పటేల్ కార్యాలయంలో 040-40150139లో సంప్రదించవచ్చన్నారు.

వరంగల్

అవినీతి నిర్మూలనతోనే దేశాభివృద్ధి

పోచమ్మమైదాన్ : అవినీతి నిర్మూలన కోసం స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి ఉండే సంస్థ ఉన్నప్పుడే దేశం అభివృద్ధి చెందుతుందని లోక్సత్తా పార్టీ రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షుడు పర్చా కోదండరామారావు అన్నారు. జనలోక్‌పాల్ బిల్లు పై ఈ కార్యక్రమంలో నియోజకవర్గ లోక్సత్తా పార్టీ కన్వీనర్ బాబు, పట్టణ అధ్యక్షుడు అబ్దుల్లా, యువసత్తా నాయకుడు రియాజ్, బాషా తదితరులు పాల్గొన్నారు. గాయత్రి డిగ్రీ కళాశాలలో లోక్సత్తా పార్టీ ఆధ్వర్యంలో రౌండ్ టేబుల్ సమావేశం నిర్వహించారు. ఈ కార్యక్రమంలో స్వాతంత్ర సమరయోధుల సంఘం జిల్లా ఉపాధ్యక్షుడు చిలువేరు కృష్ణమూర్తి, లోక్సత్తా సంస్థ జిల్లా అధ్యక్షుడు బి.వాసుదేవరావు, గాయత్రి కళాశాల డైరెక్టర్ శశిధర్, ప్రిన్సిపాల్ సుధాకర్‌రెడ్డి, మహేశ్వరు గట్టయ్య, హనుమాన్, ప్రసాద్, అన్నేపిణి, వెంకటేశ్వరరావు, పాపిరెడ్డి, భాస్కరరావు, సుమిత్రా, అశ్వినీ, విక్రమ్, తిలక్, శ్రీనివాస్, దిలీప్, సోమేశ్వర్ తదితరులు పాల్గొన్నారు. ■

ధాన్యం కొనుగోలుకు తక్షణ చర్యల కోసం ముఖ్యమంత్రిని కలిసిన డా॥ జేపీ, స్వతంత్రరైతు సంఘాల ప్రతినిధులు (మే 2వ తేదీ)

అనంతపురం జిల్లా గొడిశెలపల్లిలో రైతుసదస్సు

నిజమాబాద్ జిల్లా శ్రీనగర్ లో రైతుసదస్సు

అనంతపురం జిల్లా యర్రంపల్లి గ్రామంలో రైతుసదస్సు

నిజమాబాద్ జిల్లా తగిలేపల్లి లో రైతుసదస్సు

నిజమాబాద్ జిల్లా చిన్న రాంపూర్ లో రైతుసదస్సు

నిజమాబాద్ జిల్లా బైరాపూర్ గ్రామంలో రైతుసదస్సు

2011 ఏప్రిల్ 24 - జన లోక్పాల్ బిల్లుపై ఢిల్లీలో లోక్సత్తా రాండ్‌టేబుల్ సమావేశ దృశ్యాలు

To,

Book-Post
PRINTED MATTER

If not delivered please return to:

Lok Satta Times

H.No. 5-10-180/A&A1,
Band Lanes, Hill Fort Road,
Hyderabad- 500 004.